

СТІВАКЪ.

(ПЪВЕЦЪ.)

121

СПИВАКА.

П Ъ В Е Ц Ъ.

СБОРНИКЪ

МАЛОРОССИЙСКИХЪ ПЪСЕНЪ.

СОБРАЛЪ

Грыцько Остапенко.

МОСКВА.

Изданіе книгопродавца А. А. Абрамова.
1889.

27233.303

Дозволено цензурою. Москва 21 мая 1888 года.

513 Sheldon H

Типографія Ф. Югансонъ. Покровка. Лял. пер., д. Прѣсная.

1.

Світе Божий.

Світе Божий, Божий світе!
Який ты хороший!
Та якъ тяжко, охъ якъ важко,
Въ тобі жить безъ грошей!
Надысь такъ-бы по світові
Я скрізь не тынявся,
Трохась такъ-бы по білому
Не поневірався.
Якъ бы доля, моя кривна .
Була грошовыта!
Якъ бы срібромъ, та золотомъ,
Кишеня набыта!
Передъ дурнемъ, та богатимъ
Разумный шапкуъ,
Дурень зъ грішмы надъ розумнымъ,
Якъ хоче кепкуъ!
Моя доля, моя нене!
Дежъ ты? обізвыся!
Завытай хоть разъ до мене,
Щобъ я не журывся!

Чи ты въ полі, чи ты въ лісі,
Чи ты на дні моря?
Прийди выручъ, прийди вызволь
Мене зъ мого горя.

Світе Божий, Божий світе!
Ты вельмы хороший!
Я счастливый и богатый
Въ тобі и безъ грошей!
И на долю мою бідну,
Більшъ не нарикаю!
Бо багацко дуже счастья
Въ собі самъ я маю!
Не турбуйтеся объ завтримъ,
Хай само печетця!
Боже слово въ мою душу,
Раемъ счастья льѣтця!

2.

Ой, я козакъ зъ Гуляй-поля.

Гей, я вазакъ, зовуть Воля,
Українець зъ Гуляй-поля—2
Зъ роду, зъ віку не знавъ пана
Окрымъ Коша атамана.
Якъ zobачивъ чорнобрыву,
Схопывъ въ жменю кінську граву,
Въ ногахъ стыснувъ вороного,
Самъ чортъ не въ тіче відъ него!

Черезъ плечі—нагай зъ боку
Оседець, вусъ—нівроку—2

Якъ приляжу до кульбаны
Стережыся мене всякий
Бо нагаемъ сарисну божи,
Дерну чваломъ въ степъ широкой,
Нагай въ рукахъ—сычыть, бурчыть,
А съ підъ копыть туманъ фурчыть!

Якъ у нашему тесь мыні,
Піднявъ чорта у вершыні—2
Приперъ его до унавы,
Ажъ погубывъ бісь холявы.
Бо якъ цмокнувъ чорнубриву,
Схопывъ въ жменю кінську гриву,
Ставъ въ стременахъ похыльвся—
Туманъ взывся, чортъ звалывся!

Де дівчина, тамъ и доля;
Де корчомка, тамъ и воля—2.
Зыркнувъ, моргнувъ на шинкарку
Ковтнувъ їдну, другу чарку.
Незчувъ землі підъ ногами,
Плыгнувъ въ приседы зъ дівнами,
Молодыці дывовалы
Мовчки слынку лышь ковталы.

Нехай пысьменный морочыть,
Ба, до неба не доскочыть,—2.
Ажъ якъ мыла щыро гляне,
Козакъ зъ конемъ въ небі стане.
Бо та жъ нацастъ чорны очи,
Забажаютъ нема мочи,
Въ огонь, пекло, чи у море—
Козакови все не горе!

Слава жъ Тобі, нашъ Ты Боже!
Що захоче, козаць може!—2.
Чи вапытысь, чи побытысь,
Чи зъ дівчатами любытысь.
Якъ заспива про чорняву,
Про стару казацку славу,
Подай коня, нагай, спысу,
А хто не нашъ—иды къ бісу!

3.

Въ містечку Джулыні.

Въ містечку Джулыні
Трафилась новына,
Що вельможна пані } 2.
Петра полюбыла.

Въ містечку Джулыні
Та новына стала,
Що вельможна пані } 2.
Петруня кохала.

Да ищежъ такая,
Щой свого мужа мала.
Пять разъ за нымъ служокъ } 2.
Въ кочу посылала.

А за шостымъ разомъ
Сама поїхала!
Бо нетерпляча паню } 2.
Дуже вельмы брала.

Сядай же, Петруню,
Въ карету зо мною,
Бо вже панъ поїхавъ } 2.
Въ велику дорогу.

Невірні слуги
Пану извістылы,
Самі жъ на округи } 2.
Палатъ обступылы.

Одчынить вельможна
Одъ рынку кватырку,
Ажъ вже похожаѣ } 2.
Вельможный по рынку.

Вдарыла вельможна
Объ полы рукою!
Теперь мы, Петруню, } 2.
Пропалы зъ тобою!

Одчинить вельможна
Віконце хутенько,
Утікай Петруню, } 2.
Утікай серденько.

Вельможная пані,
Утікты тяженько,
Бо невірні слуги. } 2.
Обступылы вкруги.

Узялы Петруня
По бідъ білы боки,

Да й вкынули жъ его } 2.
У Дунай глыбокий

Ото тобі, Петре,
За твою уроду,
Не пый паньского меду, } 2.
Пый холодну воду.

Охъ вышла вельможна,
На ганочку стала,
И всімъ рыбалочкамъ } 2.
По червономудала.

Можу ище й більше
Вамъ рыбалки даты,
Щобъ абы-сь Петруня } 2.
Живымъ мні достаты.

Шукалы Петруня
Три дні й, три годынї
Ты й знайшлы Петруня } 2.
Въ глыбокій долынї.

Охъ пішла жъ вельможна
Дугамы и берегамы,
Облывалась панї } 2.
Дрыбнымї слёзами.

Черевычки и пражки
Изъ ногъ поскидала,
И білыі ноги } 2.
Объ камень посбивала.

Ось захопивсь вельможный
Вельможну шукаты,
Щобъ и їй розправу } 2.
За невѣрность даты. }

Шукалы, шукалы,
И тропу захопылы,
Та й знайшли вельможну } 2.
Въ Петра на могилы. }

Кывджалъ у серденьку,
На устахъ усмішка.
Объ смерті вельможной, } 2.
Рознеслась срїзъ цїшка. }

Себе загубыла,
Петруня втопыла!
Охъ мабуть вельможна } 2.
Мужа не любила! }

Разсуды ихъ Боже,
И просты обоїхъ!
Всїхъ дїлъ непотребныхъ } 2.
Разумомъ не дойдемъ. }

4.

Ой въ полі могила.

Ой въ полі могила
Зъ вітромъ говорила:
Повій вітре буйнесеный, } 2.
Щобъ я не змарнила. }

И вітеръ не віє,
И солнце не гріє,
Тільки въ степу край дороги, } 2.
Трава зеленіє.

Ой у полі річка,
Черезъ неї владка.
Не повідай козаченьку } 2.
Ты родного батька!

Якъ батька покинешь
Самъ марне загинешь,
Реченьками быстренькими } 2.
За Дунай заплывешь.

Ой садъ сажу, ой садъ сажу
Виномъ поливаю!
На чужбині пропадаю, } 2.
Бо роду не маю.

Бодай тая річка
Рыбы не сплodyла,
Що котора мене зъ родомъ } 2.
На вікъ розлучыла.

Летять гусы, летять утки,
У вырїй до роду!
Ой, піду жъ я, пошукаю } 2.
Въ сынемъ морю броду.

А въ сынему морі
Та не маѣ броду!
Померъ бідный козаченько } 2.
Далеко отъ роду.

5.

Дідъ рудый, баба руда!
Батько рудый, мати руда!
Дядько рудый, тітка руда!
Братъ рудый, сестра руда!
И я рудый, руду взявъ,
Бо рудую сподобавъ!

Ой на горі, на полянці,
Въ понеділокъ дуже въ ранці,
И шлы наші новобранці
Поклонытыся шинкарці.
А шинкарка на ныхъ моргъ—
Ходимъ братіки на торгъ.

И шлы ляхи на три шляхи,
А татары на чотырі.
Шведы враги поле вкрылы,
Казакъ въ лугу одклькнувся,
Шведъ, татаринъ, ляхъ вздрыгнувся,
И всякъ въ дугу изогнувся.

6.

Підешь, Петре, до тоєі.
Котру теперъ любишь?

Передъ нею мене бідну } 2.
За любовь осудышь.

Я жъ другої не любывъ,
И любыть не буду!
Тебе жъ мое серденятко } 2.
По вігъ не забуду.

Я жъ другої не любывъ,
И любыть не буду!
Тебе жъ мое серденятко } 2.
По смерть не забуду.

Люблю тебе моя мила,
Не думавъ цурятьця!
Не попущу свою милу } 2.
Другому достатьця!

7.

Ой підъ вышенькою.
Підъ черешенькою,
Стоявъ старый зъ молодю } 2.
Якъ бы зъ ягодкою.

И просылася,
И моылася,
Пусты жъ мене старый діду } 2.
На юльцю погулять.

Охъ и самъ не піду,
И тебе не пущу,
Бо ты мене, старенького, } 2.
Да й покынуть хочешь.

Куплю тобі хатку,
Еще й сіножатку,
И ставокъ, и млынокъ, } 2.
И вышневый садокъ

Ой, не хочу хатки,
А ні сіножатки,
Ні ставка, ні млынка, } 2.
Ні вышневого садка.

Бо ты старый дідуга,
Изогнувся якъ дуга!
А я молоденька, } 2.
Гуляты раденька.

8.

Іхавъ козакъ за Дунай.

Іхавъ козакъ за Дунай,
Сказавъ: дивчино прощай!
Ты жъ коньку вороненький
Скачы, та гуляй!

Постой, постой, козаче,
Твоя дивчина плаче!
Якъ ты мене покидаешъ
Тільки подумай!

Не плачь мила, не рыдай,
Білыхъ ручекъ не ломай!
Білыхъ ручекъ не ломай,
Ясныхъ очей не теряй!

1*

Ясныхъ очей не теряй!
Мене жъ къ собі со славою,
Зъ великою и славною
Зъ войны дожидай!

Не хочу жъ я нічого,
Тільки тебе одного!
Ты будь здоровъ, мой шмыленький,
А все пропадай!

9.

Полтавець.

Ой, я казакъ, я полтавець,
Сто враговъ бѣвъ одыня палець;
На войні, де повернуся, } 2.
Кровью вражою залюся. }

И шовъ Грыць, зъ вечорныць,
Темненької ночи—
Сидыть гуска надъ водою } 2.
Вырчыла очи. }

Я їй кричу: гила, гила!
А вона й присіла!
Колыбъ було не скрыпочка, } 2.
То якъ разъ бы съіла. }

О такъ есть и такъ треба,
Кінувъ дідько лыхо зъ неба.
Якъ летіло, такъ хрепіло, } 2.
Якъ упало—врычатъ стало. }

Якъ поїду на ярмарокъ.
Такъ такъ хлестко впьюся!
Що покажу такі штуки, } 2.
Що й перевернуся!

10.

Ой полены, моя галко,
Де мій рідний батько?
Нехай мене одвідаѣ,
Колы ему жалко.

Галочки не маѣ,
Батечка не буде,
Ой десь мене несчастную
Винъ на вікъ забуде.

Чы їхъ порубано?
Чы въ полонъ узято?
Охъ, вжежъ мене світь не мылий,
Ни въ будень, ни въ свято!

Ой полены орле
Де мій братикъ оре?
Нехай волівъ покидаѣ,
Мене одвідаѣ.

И орла не маѣ,
И брата не буде!
Ой десь мене несчастную
На вікъ винъ забуде!

Поленіть сениці
Де рідні сестрыці?,
Нехай мене одвідають,
Мои жалібныці.

И сениць не маѣ,
И сестрыць не буде,
Десь рідь мій весь, несчастную,
На віки забуде!

Плыви, плыви утко,
Проты воды хутко,
Сважи моей матусенці
Що я помру хутко.

Утинки не маѣ,
Матинки не буде,
Не вже жь мене, несчастную,
И вона забуде?

Ой на горі верба,
Підъ горою корчма,
Гей тамъ рідь мій пье, гулаѣ,
Мене вспоминаѣ!

Ой десь наша несчастная?
Въ Татарь погибаѣ!...
Далы бь выкупь мы за неі,
Дежъ вона?... Хто знае!

11.

Вечерь близенько,
Солнце нызенько,

Спішу до тебе,
Лечу до тебе
Мое серденько! 2.

Охъ, якъ я прийду,
Тебе не застану,
Згорну жъ рученьки,
Згорну жъ я білые
Тай не жывъ стану! 2.

Ты жъ обіщалася
Мене вікъ любыты,
Ні съ кимъ не знатьця,
И всіхъ цуратьця,
А для мене жыты! 2.

12.

Яворъ.

Стоить яворъ надъ горою,
Все киваѣ головою!
Буйны вітры повівають, } 2.
Руки явору ломають.

А вербочкы шумлять нызько,
Волокуть мене до сна,
Тамъ тече поточокъ близько } 2.
Видно воду, ажъ до дна!

На щожъ мені нарікаты,
Що въ селі родыла маты?

Нехай у тихъ мозокъ рветця } 2.
Кто високо въ гору дметця!

А я буду собі тыхо
Корататы малый вікъ,
Такъ минеть мене все лыхо, } 2.
Буду счастывъ чоловікъ.

Г. С. Скворода.

13.

Грыцько мудрый.

Бувъ Грыцько мудрый,
Родомъ зъ Коломїї.
Вчывся винъ довго
На фылозофїї.
Пятынадцать літь пісьмо мырмывъ,
Да всѣ по латыни лыривъ.
А на шістынадцятимъ всю оперечетомъ.
Псалтырку вмівъ.

Той Грыцько мудрый
До дому прыходить
Батько на радость
Всїхъ сусїдівъ зводить.
Щобъ всі Грыцька запыталы,
Що винъ знаѣ, щобъ сказалы!
Зійшлись не пытають,
Бо всі Грыцька знають,
Що вінъ філозофъ.

Той Грыцько мудрый,
Та й пышовъ на дыво,
Взяшы книжку въ руки
У свыняче лігво.
Влізъ межъ свыни съ прызенцію,
Завдавъ таку орацію:
Огявтусь, свынянтусь
Зь Грицьянтусь, привъянтусь,
Доторъ фылозовъ.

Мудрость Грыцькова
Свыней излякала,
Хрюкнулы, гыкнулы,
Тай изъ лігва драла.
Той у гречку, той у просо,
Той у жыто, той въ болото.
Побігъ Грицько, за нымъ Стецько-
Свыней загоняты.

Бачывши батько
Грыцькову причину,
Черпъ его заразы
За честну чупрыну.
Отце тобі по латыні,
Якъ разгонять чужі свыні!
Въ потылицю, въ потылицю.
Крычи Грыцю вацю! вацю!
Такъ було въ насъ.

Бачаты Грыцько
Злу свою году,ну,
Вырвавши въ батька

Честную чупрыну.
Ой чужь драла, урвы ноги.
Мановцями, безъ дороги,
Куды ноги несуть.
Хоть за Кубань, хоть за Прутъ!
Поки буде мичъ.

Въ свѣті богацько
Есть мудрецівъ,
Не тильки що зъ нашихъ,
Есть и зъ москалівъ,
Балаандрасы распускаѣ
Буцинь то винъ усе знаѣ,
А у него на 'бѣду,
Не ма толку и ладу—
Настоящый Гриць!

Г. С. Сковорода.

14.

Ой ты пташка жевтобока!
Не клады гвѣзда зъ висока!
Клады жъ его нызько въ ямці,
Ховай дітокъ у зеленій травці!

Глянь, генъ ястребъ надъ головою
Літаѣ и хоче ухопыть!
Охъ! винъ зъ іжею такою
Своі винъ пазурі острыть.

15.

И шумыть, и гудеть,
Дрібень дождыкъ идетъ!

А хто жъ мене, молодую, } 2.
Та до дому проведеть?

Обіззався козаць
На солодкімъ мѣду.
Гуляй, гуляй дывчыннеко, } 2.
Я до дому проведу.

Не прошу жъ я тебе,
Не веды жъ ты мене!
Сердытого мужа маю, } 2.
Буде быты, добре знаю.

Набікъ хлопці, набікъ хлопці
Бо чортъ мужа несе,
Якъ побачыть мене зъ вами } 2.
Его трясьца затрясе.

Охъ, я бъ зъ вами жартовала,
И на взаводы гасала!
Та боюся чоловіка, } 2.
Щобъ не вмалывъ мені віка!

16.

Наталка.

Ой я дівчина Наталка,
А зовуть меня Шолтавка,
Дівка проста, не красыва } 2.
Зъ добримъ сердцемъ, не спесыва.

Коло мені хлопці в'ютьця,
И за мене вони б'ютьця!
А мені про нихъ бай-дуже, } 2.
Люблю Петра, сильне дуже. }

Люблю Петры вельмы дуже
Про весь світъ мені бай-дуже—
Люблю Петра всей душею } 2.
Винъ одынъ владіть ѳю! }

17.

Въ мене думка не така
Щобъ пішла я за Стецька!
Стецько стыдкий,
Стецько брыдкий,
Цуръ тобі нев'язься!
Пекъ тобі відчепься!
Божевільний!

Не дурна я и не п'яна,
Щобъ пішла я за Степана!
Стецько стыдкий,
Стецько брыдкий,
Цуръ тобі нев'язься!
Пекъ тобі відчепься!
Божевільний!

Лучше впасти мені зъ дуба,
Чымъ иты заміжъ за недюба!
Стецько стыдкий,
Стецько брыдкий,

Цурь тобі нев'язься!
Пекь тобі відчепься!
Божевільний!

Лучше жь мені зь мосту вь воду
Чимь достатыся уроду!
Стецько стыдкий,
Стецько брыдкий,
Цурь тобі нев'язься!
Пекь тобі відчепься!
Божевільний!

18.

В о в к ь .

Вонь тамь за горою,
Вовкь собі танцуь,
Бо винь жинкы не маь, } 2.
Вона й его не мундруь.

Оженыся жь тыльки,
Проклятый вовчисько,
То такь голову повісышь, } 2.
Якь мій брать Онисько.

Охь якь винь бувь не женатый,
То-тожь бувь гуляка!
И пьяница, и картівныкь, } 2.
Жозакь—забіяка!

А теперя оженився,
Совсімъ не те стало!
Седы дома! жинка каже, } 2.
Тобі такъ прыстало.

19.

Петрусь.

Вітеръ віѣ горою,
Любивсь Петрусь зо мною.
Ой лыхо! не Петрусь } 2.
Біле лычко, чорный вусь!

Полюбыла Петруся,
Да матуси боюся....
Ой лыхо! не Петрусь } 2.
Біле лычко, чорный вусь!

Была жъ мене матуся
Да за того, за Петруся....
Ой лыхо и т. д.

Якъ не бачу Петруся,
То отъ вітру валюся,
Охъ лыхо и т. д.

Наварила, напекла,
А для кого? для Петра,
Ой лыхо и т. д.

На Петрусю копала,
На Петруся и моргала,
Ой лихо и т. д.

Въ віконечко вызырала,
На Петрусенька махала,
Ой лихо и т. д.

Нема Петра, только Грыць,
Шкода монхъ поляныць!
Ой лихо и т. д.

Дежъ блукае мой Петрусь,
Що и досъ не вернувсь?
Ой лихо и т. д.

Поблукавши мой Петрусь
До мене опять вернувсь.
Ой лихо и т. д.

Хоть ты жъ мене маты убий,
Тако жъ буде Петрусь мій:
Ой лихо и т. д.

20.

Курочка.

На курочці пірлячко рябоъ,
Любімося серденько обоъ.
Дыбъ, дыбъ на село,
Кывъ моргъ на него.
Я не дівка его,
Не пійду я за него.

1**

Ой полола дівчына пустернакъ,
Та сколола ніжечку на будякъ.
Дыбъ, дыбъ на село и т. д.

Не такъ болыть ніжечка зъ будяка,
Ой якъ болыть серденько видъ дьяка.
Дыбъ, дыбъ на село и т. д.

Ой чья ты дівчино, чья ты?
Чы выйдышь ты на вулицю гуляты?
Дыбъ, дыбъ на село и т. д.

Ой не пытай козаченьку чья я,
Якъ выйдешъ ты на вулицю, выйду и я,
Дыбъ, дыбъ на село и т. д.

Чы підешъ ты дівчино за мене?
Охъ, якъ прійду свататы за тебе?
Дыбъ, дыбъ на село и т. д.

Мене зовуть Стеценкомъ, а жъ Степанъ,
Ой ты будешъ панія, а я панъ!
Дыбъ, дыбъ на село и т. д.

21.

Спыть жінка, не чуъ,
Що мужыкъ її мандруъ.
Спы, жінко, спы! 2.

Я тімъ часомъ одягнуся,
Та на вольну заберуся,
А ты жінко спы! 2.

Хочь не маѣ ні алтына,
Відвічаты ме свытына,
А ты жінко спы! 2.

А та мудра жъ и сывуха,
А ты жиночка пся юха!
Спы крішко, спы! 2.

Якъ заставляю я свытыню,
Та и тишу четвертыну;
А ты жінко спы!
Спы зъ лыхомъ спы!

Якъ у волю я напьюся,
Чорта й жінкы не боюся!
Нехай вона спыть! 2.

22.

Зійшовъ місяць, зійшовъ місяць,
Повсходылы зорі!
Унадывся козаченько } 2.
До чужої жоны!

Унадывся, унадывся,
Якъ кабанъ до жыта!
А вже жъ ему реберь нема, } 2.
Голова пробыта.

23.

У середу вродылася,
Охъ, мені горе!

Пішла бь заміжъ за стараго
Бородою коле.

Ой, пійду жь я за такого,
Що не маѣ вуса.
Винъ на мене кывне, моргне,
А я засміюся.

24.

Ж у н ь.

По дорозі жукъ, жукъ,
По дорозі чорный,
Подывыся дівчинонько, } 2
Якій я моторный.

Подывыся, оглянися,
У кого я вдався?
Хиба дасы півъ таляра, } 2
Щобъ поженыхався!

25.

Ой сміхъ и публика,
Была жінка чоловіка.
Была, была, волочыла,
То й въ помыхъ намочыла.

Была, была, волочыла,
Пішла позываты
А громада прьсудыла
Жіночку прохаты.

Просты жъ мене моя мыла,
За то, що ты мене была.
Вона жъ слухаты не хоче,
Давъ, грыма и собоче.

Ще й рукава засучуъ,
О такая пресучая!
Люта, люта, презлючая,
Чоловіка измучыла!

26.

Иванъ мене, моя маты,
Иванъ мене полюбивъ.
Иванъ мені, моя маты
Черевычки купывъ.

Купывъ мені черевычки
За цілого пятака,
Щобъ я ему рано й вечеръ,
Выбывала трепака.

Обійду жъ я кругомъ хаты,
Ныде Ивана не выдаты!
Ой, не буду обідаты,
Я бы Ивана одвідаты.

Очеретомъ гусы гнала,
Спотыкнулась, та й упала!
За тежъ мене маты была,
Щобъ я хлопцівъ не любила.

А я жъ хлопцівъ не любила,
Тільки Петра, та Даныла,
Грыцьку, Хведьку и Романа,
Марка, Ивана, та Степана

Дем'яна и Тymoфiя,
И Гаврыла, та Овдiя,
Антoна и Мыхайла,
А интымъ щoть погубыла.

Опoнаса и Уласа,
Танцуючы: удры баса!
За Трохыма жъ пiдъ кiнець
Прыбывъ мене павъ-отець!

27.

Всякому городу нравъ и права,
Всякий имiѣ свiй умъ, голова;
Всякого прыхотi водють за нiсѣ,
Всякогокъ наживi мануть свiй бiсѣ. } 2.

Левъ роздыраѣ тутъ вовка въ кускы,
Тутъ же козла вовкъ скубе за выскы,
А козелъ въ огородi капусту псуѣ,
Всякий зъ другого бере за своѣ. } 2.

Всякий хто вышчый, то нижчого гне,
Дужий безъ сыльного давить и жме,
Бiдний богатому певный слуга,
Корчытця, гнѣться предъ нымъ явъ дуга. } 2.

Всякъ хто не маже, то дуже скрипить,
Хто жъ не лукавить, то зъ-заду сядыть.
Всякому ротъ дере ложка суха!
Хто жъ есть на світі, щобъ бувъ безъ } 2.
[гріха?

28.

Ой у полі конопельки,
Дробні зелененькі!
Мылый мылу покидаѣ, } 2.
Ворогы раденькы.

Ой у полі конопельки,
Ахъ верхы січутця!
Мылый мылу покидаѣ, } 2.
Ворогы сміютця.

Не втішайтесь вороженькы
Моімы бідамы,
Ой якъ прійде до васъ теѣ, } 2.
Спізнайте й самі.

Покыдаеть мене мылый,
Покынь хліба исты,
Охъ, щобъ жежъ ты та не дождавъ } 2.
И зъ ыншою сесты!

29.

Ой вышенько, черешенько,
Чомъ ты не вродыла?
Була зіма дуже люда } 2.
Мене зморозыла!

Ой, казаче! Гей, бурлаче!
Чомъ ты не женився?
Бувъ у війську дуже довго, } 2
Да тамъ и зостарівся!

30.

Выдано шляхи Полтавській,
И славу Полтаву,
Пожалійте сиротину } 2
Не вводьте въ неславу.

Не богата я й неславна,
Не панського роду,
Не стыжуся шыты, прасты. } 2
И насыты воду.

Хто панъ важный и письменный,
Той рівняйсь зъ панами,
Бо не може той дружытысь, } 2
Зъ простыми людьми!

31.

Чья жъ собі не вродливый,
Чы не въ тебе вдався?
Чы не люблю тебе щиро, } 2
Чы зъ тебе сміявся?

Любижъ собі моѡ сердце,
Любы кого знаешъ.

Та не смійся надо мною, } 2
Якъ колы згадаешъ.

А я пійду на край світа,
И въ чужой сторонці,
Знайду крашу, або згину, } 2
Якъ той лысть на сонці.

32.

Не буду я женытыся,
Бо що мени зъ того?
Не ставъ мені десять грошей
Да півъ золотого.
Чукъ, чукъ, чумандра,
Чумандрыха молода.

Наварыла бурака,
Увкинула чабака,
Годоваты казака,
Та вдарыла трепака!
Чукъ, чукъ и т. д.

Сыпъ, сыпъ дыбулы,
Та все те, що добулы,
И хвасоли, и барболи,
Було бъ всего щобъ до воли.
Чукъ, чукъ и т. д.

Тривай-зась, не змагайсь,
Чумандрыхо не жахайсь!

Вары жъ справу, зъ бурака,
А мы вдарымъ гопака.
Чукъ, чукъ и т. д.

33

Приѣхали три козаки,
Та все три однакы
Пытаются Марусеньки,
У которой хаты.

Одынъ стоить підъ ошонцемъ,
Другой коня вяже,
Третый стоить підъ дверимо.
Добрый вічоръ важе.

Добрый вічоръ, стара маты,
Дай воды напытця,
Пусть дочку на вулицю
Ой хонъ подавайся.

Сіде дочка край воконьця,
Колы хочъ давися.
Стоить вода у кубочку,
Колы хочъ напийся.

Не погожа въ ставу вода—
Пойду до крыныцы.
Незвычайна дочка твоя
Пойду до вдовыцы.

У вдовыцы дві свитлыцы,
А третья комната,
А въ дивчины одна хата,
Да й та не прибрата.

У вдовицы дві світлыцы,
Гарны вічерныцы,
Стоять чары заправлены,
Въ горшку на полыцы.

34

Грыцю, Грыцю до работы!
Въ Грыця порваны чоботы.

Грыцю, Грыцю до телятъ!
Въ Грыця ноженки болятъ.

Грыцю, Грыцю молотыты!
Грыць невздужаѡ работы.

Грыцю, Грыцю врубай дровъ!
А Грыць щось-то нездоровъ.

Грыцю, Грыцю робы хлѣбъ!
А Грыць каже, що охріпъ.

Грыцю, Грыцю до Марусі!
Заразъ, заразъ уберуса.

Грыцю, Грыцю хочъ женытца?
Не можу отговорытца.

Грыцю, Грыцю, кого взяты?
Краше Галя не сыскаты.

35.

Розлилися воды
На чотыре броды.
У першому бродѣ
Соловейко шебетавъ.
И гнѣздечко розвивавъ.
У другому бродѣ
Зозуля ковала,
Летечко казала.
У третьему бродѣ
Коничокъ заржавъ,
Дорожку почавъ.
А въ четвертымъ бродѣ
Та дівчина плаче,
За нелюба идучи,
Свое лыхо чуючу.

36.

Чего мене зачыпаешъ,
Колы свою мылу маешъ?
Я не хочу, такъ якъ ты,
По двоухъ разомъ любыты.

Що день иншій присягаешъ,
Твою руку видаешъ
Я не хочу, такъ и т. д.

Сусідка мені казала,
Що видъ тебе перьстынь мала.
Я не хочу, такъ и т. д.

Гандзи бынду обидавесь,
Настя вінець відокравесь.
Я не хочу, такъ и т. д.

Люды мені говорылы,
Що зъ тобою въ свѣтъ ходылы.
Я не хочу, такъ и т. д.

Въ каждомъ містечку новая,
Выглядаѣ та мылая.
Я не хочу, такъ и т. д.

Въ корчмы зъ чужымы гуляешъ,
А про мылу забываешъ!
Я не хочу, такъ и т. д.

Любци твои, кажутъ люде,
Колы зъ тобовъ нужда буде,
Я не хочу, такъ и т. д.

37.

Хоть у мене мужычокъ зъ кулачокъ,
А таки я мужыкова жінка.
Я за Ёго захылюсь, захылюсь
Та никого не боюсь, не боюсь.

Ой до мене губерець подсыпавсь,
И любви добывавсь, добывавсь,
А я губерецьа любыты не стала,
Ёго трасця напала, напала.

Молодыца чья ты, чья ты?
Пусты мене до хаты, до хаты!
Пійду къ чорту, убирайсь, убирайсь,
Коло воротъ не мотайсь, не мотайсь!

38.

На вулицы ни весело,
Въ хаты батько лаѣ,
А до вдови на досвітки
Маты не пускаѣ.

Що жъ мене робыты?
Де мені подытись?
Чи то зъ иншимъ полюбытись,
Чи то утопытись.

Ой надыву я сережки
И добре на місто,
Та пійду я на ярморокъ
Въ ниділю на місто.

Скажу ему: „сватай мене,
Або одчыпись,
Бо якъ мені у матеры,
Та лучше втопытця.“

39.

Утоптала стежечку
Черезъ яръ,
Черезъ гору, серденько,
На базаръ.

Продавала бублики
Козакамъ,
Вторговала, серденько,
Пятака.

Я два шаги, два шага
Прошла,
За копійку дудника
Найняла.

Заграй мене дуднику
На дуду,
Нехай свое лышенько.
Забуду.

Отъ така я дівчина,
Така я!
Сватай мене, серденько,
Вийду я.

40.

Ныхто жъ ни выненъ, тыльки я,
Тыльки я, тыльки я,
Що полюбыва гультая,
Гультая, гультая.

Гультай не робыть, тыльки пѣъ,
Тыльки пѣъ, тыльки пѣъ—
Прійде до дому—жінку бѣъ,
Жінку бѣъ, жінку бѣъ.

Есть у сусіда гарний сынъ,
Гарний сынъ, гарний сынъ;
Тамъ то хороший вражый сынъ,
Вражый сынъ, вражый сынъ.

Лычко біленьке хочъ малюй,
Хочъ малюй, хочъ малюй,
Губки румяны, хочъ цілуй,
Хочъ цілуй, хочъ цілуй.

Очи черненьки, хочъ дывысь,
Хочъ дывысь, хочъ дывысь!
Хлопіць до сердца, хочъ тулысь,
Хочъ тулысь, хочъ тулысь.

41.

Вечиръ на двори,
Ночь наступаѣ.
Выйды дівчино,
Сердце бажаѣ!

Чыстое небо
Зоринькы вкрылы.
Выйды серденько,
Дівчино мыла!

Дай подывытця
Въ каріи очи.
Станъ твій обняты
Тонкый дівчий.

Глянуты въ лычко
Біле, чудове,
На косу довгу,
На чорны бровы.

Выйды жъ до мене,
Голубко біла,
Буду кохаты
Вікъ до могилы!

42.

Та не люблю я ни Стецька, ни Грыцька,
Ни Степана моципана, ни Яцька.

Тыльки люблю Васылечка,
Въ Васылечка вся сылечка,
Въ его есть и еще буде,
Ище къ тому раздобуде,
Васылечко раздобуде!

Та не люблю я ни Овсія, ни Мусія
Ни Кондрата, его брата, гричко сія.

Тыльки люблю Васылечка и т. д.

Та не люблю я ни Ивана, ни Романа,
Бо я дівчина хороша, не погана.

Тыльки люблю Васылечка и т. д.

Та не люблю я ни Панаса, ни Уласа,
Ни Трохыма, его дядька свинопаса.

Тыльки люблю Васылечка и т. д.

Та не люблю я ни Давыда, ни Демьда,
Бо я дівчина хороша, кругловыда.
Тыльки люблю Васылечка и т. д.

43.

Люлька моя червоная зъ вечера курьмыся.
Положивъ її на польцю—упала й разбылыся;
Обнявъ я головоньку, ставъ я журытця:
Бідна моя головонька, якъ люлькаю розжытыця!
Пішовъ я до Кыва люльки куповаты,
Найшовъ люльку червоную, ни зъ кымъ торго-
ваты.

Уєривъ дівку на базари—пшоно продавала,
Вона мені и люлечку мою сторговала.
Якъ пішовъ я до дівчины люлечку курьты,
Зняла вона зирачыну, та й хотила быты;
Та й побігъ я черезъ тынъ, ще й не зачерк-
нувся,
Якъ ударывъ мужыкъ ціпомъ, тыльки усміх-
нувся.

44.

Прілетіла зозуленька зъ тімного лісочку,
Сіла, пала, заковала въ зеленомъ садочку.
Ой якъ вышла Марусенька въ ней запытаты:
Скажи мене чи ще довго суженого ждаты?
А зозуля куъ, куъ коло єѣ двора,
Будишь, мыля, ждати тыльки сей день до ве-
чора!
Бодай же ты зозуленька семь літъ не ковала!
Що ты мене молоденькой правды не сказала.

45.

Гей, волю жъ мой та й половы,
Да чому жъ вы й не орѣте?
Гей, літа жъ мої та й молоді } 2.
Да чого жъ вы марно идѣте?

Ой, колы бъ тобі, да такъ, якъ мені
Льха й біда докучыла!
Ты бъ коня добувъ, до мене й прыбувъ } 2.
Да щобъ же я й не скучыла!

46.

Якъ живешъ ты моя мыла
Въ рідній Україні?
А чы мене разлюбыла
Чы живешъ въ кручыні? } 2.

Чы якъ роза пры долині
Ты цвытешъ голубко?
Чы завъяла вся въ кручыні, } 2.
Думаючы думку?

Може иншый полюбывся
Тобі чорноброва?
И душею поріднывся } 2
И зъ нымъ та розмова?

Та розмова, що межъ нами
Такъ велась не рідко!
Якъ згадаю то й слѣзамы } 2.
Обільюся гирко!

Сумно на чужій сторонці,
Далеко відъ тебе!
Охъ не гріѣ чуже сонце, } 2.
Хоть и сяѣ въ небі.

47.

Летивъ орель черезъ море,
Та й ставъ голосыты:
Охъ, якъ тяжко убогому
Богату любыты!

Не тамъ счастье, не тамъ доля,
Де богаты люде,
Де берутця по любви,
Тамъ счастье пребуде!

Любовь мара, счастье хыба,
Безъ грошей вікъ мука!
Жысть быстро тече, хутко летить
Мовъ стріла изъ лука.

Не той счастливъ и богатый,
Хто більше грошей маѣ,
А той счастливъ, хто въ любви
Свій вікъ доживаѣ!

48.

Де жъ ты ходышь моя доле?
Не доклышышся тебе!
Досібъ змігъ я прыгорнуты } 2.
Поле дыке до себе!

А тебе ось не вблагаю
До якої я поры!
Все шукаю, да пытаю,
Що ажъ серденько знурывъ! } 2.

Чы на морі межъ купцями
Съ крамомъ лічышь барышы?
Чы въ хоромяхъ съ панянками } 2.
Ты регочешъ у ноці?

Чы на небі изъ воконца
Сучышь дулі біднякамъ?
Чы при місяці безъ сонца } 2.
Чешешъ кудри ты дівкамъ?

Чы край моря при долині
Дыкимъ макомъ ты цвітешь?
Чы у лузі на колыні } 2.
Ты зозулею куѣшь?

Ой пожалься жъ моя нене,
До край мене хоть прысядь!
Хоть постій ты підля мене, } 2.
То й тому я буду радъ!

49.

Тяжко, важко жыть на світі
Сыроті безъ роду!
Ни до кого прыхылытысь, } 2.
Хоть зъ горы та въ воду!

Добре тому багатому,
Его люди знають!
А зо мною зустрівшисься } 2.
Мовъ недобочають!

Багатого, губатого
Дівчина шанує—
Надо мною жъ, сиротою, } 2.
Сміятця, кепкує!

50.

Ой, самъ же я да не знаю,
Що робыты статы:
Запряжу чотырі волы, } 2.
Та й піду ораты.

Волы жъ мої половыі
Чому не орете?
Літа жъ мої молодыі } 2.
Чого марно идете?

Запряжу чотырі коні,
Коні воронні,
Тай піду догоняты } 2.
Літа молодыі.

Ой нагнавъ я літа свої
На калиновымъ мості:
Вернитесь літа мої, } 2.
Хоть до мене въ гості.

Літа жъ мої, літа жъ мої,
Літа молоденькі!
Колы доли несчастлива, } 2.
Будьте коротенькі!

51.

Не сама жъ я, не сама
Пшениченьку жала,
Ой приплажъ я до домоньку } 2.
Нема мого Івана.

Челядонька въ дому,
Щожъ мені потому?
Дала бъ же білу ручку, } 2.
Та не маю кому.

Ой пійду я до комнаты,
Постіленьку слаты,
Постіль біла, стіна німо. } 2.
Ніть зъ кімъ розмовляты.

И постіль біленька,
И стінка німенька,
Зжалься, зжалься, мыйый Боже, } 2.
Що я молоденька!

Ой выйду я, выйду,
На гору крутую!
Ой стану я, да й погляну } 2.
На річку быстрю!

Щука рыба въ вобі
По волі гуляѣ,
А у мене молодой } 2.
И пары не маѣ!

Тилькожъ мені пары,
Що очыці карі,
Тилькожъ мені й до любові, } 2.
Що чорны бровы!

Очі жъ моі кары,
Біда жъ мені зъ вами!
Не хочете привыкаты } 2.
Безъ мылого самы!

Хоть хочете й, не хочете,
Треба привыкаты,
Мабудь вже мыленького } 2.
По вікъ не выдаты!

52.

Ой нащожъ ты маты,
Да горбузъ лупышь?
Чы ты мені маты
Женыха купышь?
Маты й маты, маты!—2

Ой не лупы маты
Та зеленого,
Та не купуй маты
Та мерзеного!
Маты й и т. д.

Ой облуны маты
Та спілесенького,
Та вибірай маты
Молодосенького!
Маты й и т. д.

53.

Нема мого мылого,
Нема мого друга!
На моему серденьку } 2.
Велькая туга!

Нема мого мылого,
Нема мого пана!
На моему серденьку } 2.
Велькая рана!

Нема мого мылого,
Що карыі очі,
Ни зъ кымъ мені размовляты, } 2.
Сіда до півночі.

Нема мого мылого,
Нема мого сонца!
Ни зъ кымъ мені размовляты, } 2.
Сіда у віконца!

И вечеръ близенько,
И сонце низенько,
Прійды до мене, } 2.
Ты мое серденько!

2*

Ой прійды, прійды,
То й не буде кривды,
Коли жь буде кривда, } 2.
То я буде вынна!

54.

Іхавъ козаць зъ України.
Мушкетъ за плечыма,
За нымъ иді дівчинонька } 2.
Зъ карімы очыма.

Постой, постой, казаченьку,
Мій сызенький орле!
Ой хтожь тебе на чужбыні } 2.
Безъ мене прыгорне!

Не плачь душко моя мыла,
Не плачь не журыся!
Щожъ ты сердце за міжъ нейшла, } 2.
А я й не женився!

Потімъ боці за Дунаємъ,
Козаць сіно косыть,
Поцімъ боці дівчинонька } 2.
Плачуть и голосыть?

Водай сіно огнемъ пішло,
И коса зломылась,
Щобъ я тута по мылому } 2.
Більше не журылась!

Стоить місяць надъ горою,
Да сонца не маѣ,
Дівчинонька козаченька } 2.
Дурно выслыкаѣ!

55.

Ой ты мыйй, мыленкий,
Який же ты дывненый!
Десь ты тугы не знаѣшь, } 2.
Що ты мене выдаѣшь!

Ой ідь сердце, ой ідь хутко,
Бо мені на серці жутко!
Якъ не прыбудешъ, то й заплачешъ } 2.
У труні мене побачышь!

56.

Грыць.

Ой не ходы ты Грыцю на ті вечорныці
Бо на вечорныцахъ дівки чарівныці!
Котора дівчына чорнобрывая, } 2.
Да то чарывыця справедлывая.

У неділю рано, зільѣ копала,
А въ понеділокъ переполоскала,
А вівторокъ рано зільѣ варыла, } 2.
А въ середу рано Грыця отруїла.

Прийшовъ четвергъ нашъ Грыць померъ,
Прийшла пятныца Грыця поховалы,

А въ субботу рано и одпоминалы, } 2.
И всі возаченьки за нимъ зарыдали!

У неділю рано маты дочку была:
Да нащожъ ты, суко, Грыцю отруїла?
Ой маты, маты, не жаль ваги не маѣ,
Данехай же Грыценька насъ двоохъ некохаѣ! } 2.

О то тобі Грыцю за любовь заплаата,
Сажень у землю и дубова хата!
Стану передъ Богомъ, та и згорну руки, } 2.
Любывъ тебе вірно, не буду знать муки!

57.

Біда чайці,
Чайці небози
Що вывела дітокъ } 2.
При самій дорозі.

Літо прыспіло,
Жыто поспіло!
Идутъ женці жаты } 2.
Дітокъ забіраты.

Кигікъ, кигікъ!
Взлетівши въ гору!
Прыдетця втопытця } 2.
Въ сынему морю.

А вулыкъ чайку
Смыкъ за чубайку!

Ото тобі чайко,
Не кричи такъ тяжко! } 2.

И бугай въ лугу
Гне зъ лозы дугу,
Не кричи такъ чайко, } 2.
Бо повішу въ лугу!

Якъ не кричаты?
Якъ не вихчаты?
Жаль маліі діте,
А я жъ їхъ маты! } 2.

58.

Чого вода каламутна,
Чы не оыля збыла?
Чого дівка така смутна, } 2.
Чы не маты была?

Мене жъ маты та й не была,
Самі слёзы льютця!
Відъ мылаго людей не ма, } 2.
Одъ нелюба шлютця!

59.

Поки дуже хто багатый
Доты й люде поважають;
А якъ зробітця убогимъ, } 2.
То за нещю его мають.

Якъ гроші ъ, музыкы грають,
Беседа пѣъ, втогді всі знають,
А перестань же пыть, гулять, } 2.
То не захоче й старецъ знать!

И прылыхий зъ грышні годынні
Нечимъ на світі не журись,
Найдутця кумы й, побратыны. } 2.
Да кого схочъ, то й прыхмыльсь.

Сусідъ на покуті сажа,
И першъ відь всіхъ тебе частуѣ,
Беседа въ лысі розважа, } 2.
Подъ гроші всякий мѣтыкуѣ.

При добрій же бакъ то годынні
Зъ повагой все къ тобі валытця,
А при гіркій, лыхій годынні } 2.
Нема до кого прыхмылтця!

Бо всі тоді тебе ганьбують,
Догану всі тобі дадуть!
Якъ зъ волоцюгы всі глузують, } 2.
Та щей ледацомъ назовуть.

60.

Я вью віночки,
Всѣ васылечки,
Не для иного,
Всѣ для мылого.
Какъ у въ саду, саду.

Въ моімъ вінограду,
Мій милой гуляєть
За мной примѣчаєть.
Тильки не бранытця,
Пора помірытця,
Пора намъ зъ мылымъ
Въ світі пожити,
Любовъ поводити.

61.

Дівчыно, рыбчыно, здорово була!
Чы вжежъ ты обо мні давно забула?
Яжъ не забула, вікъ не забуду?
Якъ вірно любила, такъ любыть буду!—2

Яжъ тобі, ты жъ мені далысь мы слово,
Де повернемося все въ насъ готово!
Ходімъ до попа та звяжемъ руки,
Нехай намъ на сердці не буде муку!—2

Прощайте, прощайте! мене не забувайте!
Не лыхомъ, а добромъ всі вспомянайте?
Прощайте, прощайте! насъ не забувайте
Не лыхомъ, а добромъ всі вспомянайте!—2

Якъ живі будемъ та й повернемося,
Вышнівкы, дулівкы, добре напѣмся!
Прощайте, прощайте! горы й поляны,
Марусі, Ганнусі, Катры й Уляны!—2

Прощайте, прощайте! мене не забувайте,
Не лыхомъ, а добромъ всі вспоминайте!
Прощайте, прощайте! насъ не забувайте,
Не лыхомъ, а добромъ всі вспоминайте!—2

62.

Віють вітры.

Віють вітры, віють буйны,
Ажъ дерева гнутця,
Охъ, якъ болыт моѣ сердце } 2.
Що й слезы не лютця!

Трачу літа въ лютомъ горі
И кінца не бачу!
Тыльки жъ тоді й легче стане, } 2.
Якъ трішки заплачу!

Не допоможуть слезы горю,
Сердцюжъ легше буде!
Хто счастливъ бувъ хоть часочокъ, } 2.
По вікъ не забуде!

Есть же люде, що и мойі
Завыдують долі!
Чы счастлива жъ та белына, } 2.
Що росте у полі?

Ой у полі, на пісочку,
Безъ росы на сонці—
Тяжко жыты безъ мылого } 2.
На чужій сторонці!

Безъ милого долі нема,
Стане світъ тюрмою,
Безъ милого счастья нема, } 2.
Нема и покою!

Дежъ ты мый, чорнобрыый?
Дежъ ты обзовыся?
Якъ безъ тебе тутъ горюю, } 2.
Прыйды подывыся!

До кого я прыгорнуся
И хто прыголубыть?
Колы нема того тута, } 2.
Який мене любыть!

Полетіла бъ я до тебе,
Та крылець не маю!
Сохну, чахну я безъ тебе, } 2.
Всякъ часъ поміраю!

63.

Поставте сторожу,
Поставте другую,
То й не встерезете } 2.
Мене молодую!

Мымо моіхъ воріть
Тры річенькі тече,
Та не можно выйты, } 2.
Щобъ іхъ зупыныты.

Мимо моїхъ віконъ
Три ляшеньки іде,
Та не можно вийти, } 2.
Щобъ поговорити.

Ночувала нічку
Въ зеленімъ садочку,
Охъ, и зъ тобою } 2.
Сызый голубочку!

Ночувала другу
Въ зеленому луку,
Охъ, и зъ тобою } 2.
Мій вірненький друже!

Ночувала й третю
Въ зеленімъ барвінку,
Охъ, и зъ тобою, } 2.
Сучій недовірку!

64.

Есть на світі доля,
А хто жъ її маѣ?
Есть на світі воля,
А хто жъ її знаѣ?
Есть моды на світі,
Срібромъ, злотомъ сяють,
Здаѣтця й панують,
А долі не знають!
Ні долі, ні волі—
Зъ вудьюю, та горемъ,

Жупанъ надівають!
А плакаты соромъ!
Візьміть срібро й злото,
Та й будьте багаті!
А я візьму слезы
Лыхо выльваты!
Затопшо ведолю
Дрібными слезами!
Затопчу неволю
Вілымы ногами!
Тоди я веселый,
Тоди и богатый,
Якъ буде серденько
По волі гуляты!
Тоди я веселый,
Тоди и богатый,
Якъ буде серденько
По волі гуляты!

65.

А въ ковалыхы
Собаки лыхы
Никому выйты } 2
Оборонаты!

Выйшла Тытяна,
Та й нацьковала!
Выйшла Марына } 2
Обороняла!

А вонъ собаки
Въ соломѣ спаты,

Ты жъ моѣ серденько } 2.
Ходы до хаты!

Пішли въ садочокъ
Въ темный кусточокъ,
Натрусилы грушокъ, } 2.
Повенъ хвартушокъ.

66.

Цытьте вітры, цытьте буйні!
Въ дуброві не шуміте!
Моѣ горе лягли спаты,
Такъ не розбудіте!
Охъ, заснуло воно въ сердці,
Якъ въ норі гадюка!
Наче легше мені стало, } 2.
Наче жъ меньше мука!

Ой загулы буйні вітры,
Похилылысь лозы!
Чую горе моѣ встало!
А дежъ моі слезы?
Звісно де огонь горить,
То тамъ и росы опадають!
Въ кого жъ душа, въ конецъ болыть, } 2.
То въ того й слёзы высыхають!

67.

Да чы я жъ въ полі
Не травыця була?
Да чы я жъ въ полі
Да не зелено цвіла

Взялы жъ мене покосылы,
И въ покосы положиылы.
Така доля моя!
Таке счастье моѣ! } 2.

Да чы я жъ въ лузі
Не калыновька була?
Да чы я жъ въ темнімъ
Не червоною була?
Взялыжъ мене поламалы,
И въ путечкы повъязалы.
Така доля моя!
Таке счастье моѣ! } 2.

Чы я жъ въ садочку,
Та й не квіточка була?
Чы я жъ въ вишневімъ
Не пахучею була?
Взялыжъ мене шірвалы,
Та й зъ полынемъ въ пугъ звязалы.
Така доля моя!
Таке счастье моѣ! } 2.

Да чы я жъ въ батька
Не дытина була?
Да чы я жъ нельці
Та не рідною була?
Що світъ мене завъязалы,
И зъ немылымъ обвінчалы!
Така доля моя!
Таке счастье моѣ! } 2.

68.

Жоло млына, коло млына,
Конопелькы терла!
Небачыла мыленького
Трошкыжъ я й не вмерла! } 2.

Небачыла мыленького
Сігодні и вчора,
Болятъ моя голывоныка } 2.
До самого чола!

Одчепыся, не жартуй,
Я тобі не рівня
Ой ты швецъ, кожемъ яка, } 2.
А я бондарівна!

Відчепысь, не пустуй,
Бо я тобі не рівня,
Ой вы панъ и господарь, } 2.
А я бондарівна!

Геть-пречъ, всі вы невъяжітесь,
Всіхъ не хочу знаты!
Кого разъ я полюбыла, } 2.
Вікъ буду кохаты!

Одчепытесь, не жартуйте!
Йдіть собі къ бісу!
Не для васъ я чепурюся, } 2.
Віду свою тішу!

69.

Колыбъ се такъ, щобъ я зъ уміла,
Зъ вами зорі розмовлять,
Про те, що якъ его любила,
Зішлыбъ вы зъ неба розважать. 2.

Мене въ гірку мою годьну,
Десь счастья вікъ мені нема!
Трохась самъ Богъ мене кара,
Охъ, далєбі зъ жробы загьну! 2.

И про те бъ вамъ розказала,
Що якъ его я кохала!
То вымовить того невмію,
Бо якъ згадаю, то й знімю. 2.

Тебе жъ вечерня зорьнце,
Втогді я дуже лягалась;
Бо все бачъ мыслила сестрыце,
Що й ты въ его укохалась! 2.

Гей місяченьку молоденький,
Ясній на землю ты світівъ,
Тогда якъ мыйй, мій мыленький!
Зо мною у гаю седівъ! 2.

Охъ, и на ранюю зорьнюцю
Зъ надсадою я девылась!
Бо я мыслила, що Грыцю
Вона на вікы полюбылась.—2

Гей, якъ я Грыценъка кохала,
Надїсь про те винъ и не знавъ!
Васъ зїронькы ревновала,
А винъ мене, бачъ, промїнявъ!—2

Гей на богатую незгрею,
Свїй вїкъ жыве теперъ и зъ нею!
Охъ не на неї промїнявъ—
На вїно, бо багацько взявъ!—2

Корївъ, овечокъ и волївъ.
Мене жъ зневажывъ, якъ скотївъ.
Вона жъ нехай его кохаѣ
Та такъ, якъ я журбы не знаѣ!—2

Такъ, якъ о пївночі на дворї,
Ты мїсаченьку и вы зорї,
Жартувѣть собї зъ водою,
То такъ колысь и винъ зо мною!—2

Гарьненько, мыло жартовавъ,
И до серденька прыгортавъ....
Теперъ на вїкъ мене забувся
И до другої прыгорнувся!..—2

Ой, темно у ночї на дворї
Безъ мїсѣца—хочъ сяють зорї,
О такъ менї жъ жыть—и безъ него
Нема прыхїального ничого—2

Гей такъ, душї моїй безъ него,
Не ма скрїзь рїдного ничого!
На свїті все менї чужбына,
А тилькї винъ одынъ родына!—2

70.

Тыха вода, тыха вода
Бережечкы зносыть,
Молодой козакъ, молодой козакъ } 2.
Пава атамана просыть:

Пусты жъ мене атамане
Изъ вѣйска до дому,
Искучыла, изныділа } 2.
Дівчына за мною!

Пусты жъ мене атамане
Изъ ласкы своѣі,
До мылоі дівчынонькы, } 2.
Дружьны моѣі!

Пусты жъ мене атамане
До коханья мого,
Куплю тобі атамане } 2.
Коня вороного.

Не пуцу тебе, не пуцу тебе,
И не кажу пускаты
Велю тебе, кажу тебе } 2.
До гарматы прыковаты.

Не куй мене атамане
До своѣі гарматы,
Прыкуй мене атамане } 2.
До дівчыноної хаты!

Я въ дывчыныноі хаты
Радъ віковаты,
Не куй мене атамане } 2.
До свої гарматы!

71.

У сусіда хата была.

У сусіда хата была,
У сусіда й жінка й мыла!
А у мене ни хатынкы
Нема счастья, нема й жінкы! } 2.

Сусідъ рано жыто сіѣ,
У сусіда зеленіѣ!
А у мене не орано, } 2.
Ище й жыто не сіяно!

За сусідомъ молодыці,
За сусідомъ и вдовыці,
И дівчатка полюбляють } 2.
Всі сусіда выхваляють!

Одна було полюбыла,
И рученьку заручыла,
И та потімъ одказала: } 2.
Охъ, я тебе не кохала!

Чы безъ счастья я вродывся?
Чы безъ долі я крестывся?
Чы такы кумы брады, } 2.
Счастья й долі не вгадады!

72.

Хусточка.

Хусточка жъ моя, шовковая!
Чы на тежъ я заробляла,
Щобъ не люблю, та не мылому
Та ii я почепляла?

Хусточка жъ моя шовковая!
Оботры моi слёзонькы!
Нехай же нехай відъ ныхъ
Полыняють квітонькы!

Хусточка моя шовковая!
Прийшлось тебе заховаты,
Съ пліточкою, та й дротяною
Тебѣрѣ треба привикаты.

Хусточка жъ моя шовковая,
Не достовайся ворогу:
Покрый моi ясні очи,
Якъ я ляжу у гробу!...

73.

Ой розлылася тая туга и журба
По всiмъ берегамъ!
По всiмъ берегамъ!

Ой суды жъ Боже, тую тугу и журбу
Нашiмъ ворогамъ!
Нашiмъ ворогамъ!

74.

Дядечко.

Ой, дядечку, голубчыку,
Змылуйсь надо мною!
Не дай мені сиротыні
У яму иты живою?
Якъ рыбонька безъ водыці,
Такъ я, сердечна, бьюся—
За дурною за Кандзюбу } 2.
Сылуъ матуся!

Ой дядечку, голубчыку,
Змылуйсь надо мною!
Не дай мені сиротыны
У яму иты живою!
Зъ Олексіѣмъ розлучають
Не дають пожиты,
Лучше смерть я заподію, } 2.
Колы не любыты!

Ой дядечку, голубчыку,
Не дай мені пропасты!
Прошу тебе ратуй мене
Защыты відъ напасты.
Озьмы своѣ ружо страшне,
Та стрельны въ Уляну—
Ой, чімъ иты за нелюба } 2.
Лучше лягты въ яму!

Ой, дядечку, голубчыку,
Не дай мені пропасти!
Прошу тебе, ратуй мене
Защыты відъ напасти!
Озьмы свою шаблю гостру,
Зрубай мене разомъ!
Безъ мылого Олексія } 2.
Вмиру однимъ я часомъ. }

Ой, дядечку, голубчыку!
Прошу тебе ратуй мене!
Не дай мене пропасти!

75:

Ой не світі місяченьку,
Не світі нікому,
Тільки світі мыленькому,
Якъ іде до дому!
Якъ іде до дому! — 2

Світы ему равесенько,
Та й разгоняй хмары!
Ой, якъ же винъ иншу маѣ,
Той зайды за хмары!
Той зайды за хмары! — 2

Світівъ місяць, світівъ,
Да й зашовъ за тині,
А я бідна плачу, плачу!
Зрадывъ мені мылий!
Зрадывъ мені мылий! — 2

Або жъ мене сердце любви,
Або жъ мене лышы,
Або жъ мої чорны бровы
На папері спышы!
На папері спышы!—2

Пысавъ же я чотырі дні
И чотырі ночі,
Та не можу испысаты
Твої кары очі!
Твої кары очі!—2

Пысавъ же ты на папері,
Пышы на кытайці,
Якъ не спышемъ у вечері,
То я помру въ ранці.
То я помру въ ранці!—2

76.

Ой, казалы вражі люде,
Що я заміжъ не піду!
Посіяла васылечкы,
Во вышневому саду.
И васыльки мої
И Васыль при мені
Каты жъ его батька, } 2.
Сбодовався мені!

Ой, Васылю. Васылю,
Сердце, душею Васылю,
Купы жъ мені на мыстечко,
На білую шыю!

О дій—его честы,
Яка дженджерыста,
Купывъ дукачъ и бархатку, } 2.
Що й хоче на мыста!

Яжъ тебе прохала,
Щобъ ты купывъ сергы,
А ты жъ мені отказавъ—
Бодай тобі червы!
О дій—его честы,
Яка дженджерыста?!
Купывъ дукачъ и бархотку, } 2.
Що й хоче на мыста!

Яжъ тебе прохала,
Щобъ купывъ запаску,
А ты жъ мені отказавъ—
Утерала ласку!
О дій—его честы
Яка дженджерыста?!
Иды сама й купы, } 2.
Що хочешъ изъ міста.

Яжъ тебе прохала,
Ходімъ у камору!
А ты жъ узавъ мовъ насміхъ,
Повіавсь изъ двору!
О дій—его честы,
Яка дженджерыста!
Яжъ втыді въ шинокъ побігъ, } 2.
Прыхавшы зъ міста!

Яжъ тебѣ прохала,
Ходымъ лягать спаты,
А ты жъ узавъ та й побігъ,
У влуню изъ хаты!
О дій—его честы,
Яка дженджерыста?
Зъ нею просто затомышся } 2.
И не знайдежъ містя!

Черезъ садъ въ виноградъ
Источкы носыла.
Чему жъ мені невгодывъ,
Объ чімъ я просыла?
О дій—его честы,
Яка наровыста!
Не приходытця селу } 2.
Одурѣвать місто!

77.

Оженився мій сусіда,
Та й взявъ жінку богатырку,
Напытавъ собі работы,
Що тыждень нові чоботы! } 2.

Одъ корчмы до шынку ходыть,
За собою хлопцівъ водыть,
А якъ прійде до хаты,
То й не можно покарваты! } 2.

Вона скаже стцо ему:
Ой ты жъ мылый сердцю мому,
Ты-сь убогій, я жъ богата,
Моя правда, моя й хата! } 2.

Вона скаже краснопера,
Краса обідь якъ вечерє!
Винь голодний спать лягаѣ } 2.
И долю свою проклинаѣ

Одынъ чобіть на підкову,
А другый на корку!
Ой, хто хоче жєнытыся, } 2.
Нехай бере дворку!

Дворка ледарь, дворка ледарь!
Не хоче робыты!
Тыльки спать, та лежать, } 2.
Та горілку пыты!

78.

Чоловікъ и жінка.

Чоловікъ сіѣ жыто,
Жінка жъ каже: макъ, макъ!
Нехай такъ, нехай такъ, } 2.
Нехай буде зъ жыта й макъ!

Чоловікъ посіавъ гречку,
Жінка жъ каже: макъ, макъ!
Нехай такъ, нехай такъ, } 2.
Нехай буде зъ гречкы макъ!

Чоловікъ уловывъ щуку,
Жінка жъ каже: ракъ, ракъ!
Нехай такъ, нехай такъ, } 2.
Нехай буде щука ракъ!

3

Чоловікъ іде зъ поля,
Боги погонявъ,
Его жъ жінка іде зъ корчмы, } 2.
Гоцкы вытынавъ!

Гей! мужу жъ, мій мужу!
Вчыны жъ волю мою!
Гей! поскачы гайдука } 2.
Та передо мною!

Дурный мужычыще
Узявся въ бочыще:
Гей-гой! жінко моя! } 2.
Оце й гайдучыще!

Подывуйтесь молодці,
Що я учынула,
Що я свого мужыка } 2.
Гайдука навчыла!

Подывытесь люды,
Мій мужыкъ ставъ паномъ:
Жупанына по коліна, } 2.
Підвазявся валомъ!

Была жъ жінка мужыка
За чупрыну взявши!
А вінъ їй ще й поклонився, } 2.
Шапочку иснявши!

„Просты жъ мене мыла,
Що ты мене была,
Куплю тобі вкварту меду } 2.
И коновку пыва!“

„Ой одъ пыва болыть спыня,
А одъ меду голова!
Купы жъ мені горілочкы, } 2.
Щобъ я була здорова!“

79.

Одъ Кнѣва й до Лубенъ,
Насіяла конопель!
Дамъ лыха закаблукамъ, } 2.
Дамъ лыха й закабламъ!
Достанетця й передамъ!

Съ Черныгова й до Кролевця,
Не почула въ собі сердца!
Дамъ лыха закаблукамъ, } 2.
и т. д.

Одъ Харькова й до Хорёла,
Черевычкы й подпорага!
Дамъ лыха закаблукамъ, } 2.
и т. д.

А мій батько чоботарь,
Черевичкы підлатавъ!
Дамъ лыха закаблукамъ, } 2.
и т. д.

Запряжу жъ я козу въ візъ,
Да й поїду по рогізъ,
Дамъ лыха закаблунамъ, } 2.
и т. д.

Запряжу я курку въ дрожкы,
Та й поїду до Явдошкы!
Дамъ лыха закаблукамъ, } 2.
и т. д.

Запряжу жъ я півня въ сані
Та й поїду до Оксаны!
Дамъ лыха закаблукамъ, } 2.
и т. д.

Запряжу жъ я бугая,
Куды люды, туды й я!
Дамъ лыха закаблукамъ, } 2.
и т. д.

80.

Спать мені не хочетця.

Спать мені не хочетця,
И сонъ мене не бере,
Що нікому прыголубить
Молодой мене!
Нехай мене той голубить,
Да хто вірно мене любить,
Нехай мене той займаѣ
Хто любовь у сердці маѣ!

Охъ, охъ, охъ, охъ!
Хто любовъ у сердці маѣ. } 2.

Шаръ маты канустыці,
Шаръ маты бураківъ,
Охъ, жаль мені помыдаты
Чорноморськихъ козаківъ!
Пусты жъ мене, моя маты,
На юлицю погуляты,
На юлицю погуляты,
Коли хочешъ зятя маты!

Охъ, охъ, охъ, охъ!
Коли хочешъ зятя маты! } 2.

Ой, зъ підъ хмызу на пічъ лізу,
А жъ по хаті луна йде!
А хто жъ мене вірно любить,
Той и на печі знайде.
Я на пічъ, а вінъ за мною,
Уарывся зъ головою,
Выдчепыся препоганый,
Ціловаты незугарный!

Охъ, охъ, охъ, охъ!
Ціловаты незугарный! } 2.

Я жъ въ морі купалася,
Охъ, я жъ въ біду попалася!
А я жъ море перебреду,
Такы жъ біду перебуду!
Бісъ біду перебуде,
Одна згыне, десять буде!

А я жъ море перебрѣду!
Яка жъ була, така й буду!
Охъ, охъ, охъ, охъ! } 2.
Яка жъ була, така й буду!

81.

Ой я чумагъ несчастливый,
Иду зъ корчмы ледве живый;
Пропывъ волю, пропывъ возы,
Пропывъ ярма и занозы.

И лагунъ, и ваганъ,
Да навары таганъ,
И мазыцю торговалы,
Тыльки грошей недавалы!

Гей ты жыде, гей ты Юдео!
Дай горілкы мені хутко!
Кожухъ старый, шапка смва!
Гарнецъ меду, кварту пмва!

Одъ колы я уродывся,
То ще не зъ кимъ не любывся,
Тыльки любывъ я Ульяну,
И Марыну, та Тыттану!

Сперву водывсь зъ дівчатамы,
Теперь вожусь вже зъ жінкамы!
Носывъ сало торбынкамы,
Таскавъ пашню четвертямы!

Носывъ сало поки стало,
Сыпавъ гроши напропало,
Огонь вресавъ, люльку курывъ,
Дівчатъ любывъ, очі жмурывъ!

И любылы, и кохалы,
Поки зъ мене гроші бралы!
Якъ не стало въ мене грошей,
Ставъ всімъ брыткій, не хороший!

Гей шынкарю, гей шынкарко,
Ты жъ музыка заграй шпарко,
Нехай зъ горя погуляю,
Во й копіечкы не маю!

82.

Хміль.

Дежъ ты хмілю зімовавъ,
Що й не розывався?
Дежъ ты, сынку, ночувавъ,
Що й не раззувався?
Въ Катерыні, матко!
Въ Катерыні, любко!
Въ Катерыні у гостыні,
Сызая голубко!

Ой що жъ ты сынку робышь,
Да що по ночамъ ходышь?
Охъ скажутъ злыі люде
Що шкоду ты имъ робышь!

Таки жъ буду ходыть,
Таки жъ буду любыть!
Былобъ тобі, моя мати,
Та манимъ мене женыть!

О женыся сынку,
Та беры дівчынку,
Да не беры заміжъ вдовы,
Бо не дастъ Богъ доли!
Бо въ удовы сердце,
Якъ зимиѣ сонце—
Хотя воно світыть, гриѣ,
А всежъ вітеръ, холодъ віи!

А въ дівчыны сердце,
Якъ весеннѣ сонце—
Хоча жъ воно ! хмурнесеньке,
А все жъ гарне, теплесеньке!
А въ удовы сердце,
Якъ зимиѣ сонце—
Хотя воно світыть, гриѣ,
А всежъ холодъ, вітеръ віѣ!

83.

Гапка.

У сусіда хата была,
У сусіда жінка мыла!
Ніжкі білы, невеличкы } 2.
Носыть жовті черевычкы. }

Устає вона раненько
Приберетця чепурненько,
На свіданьї пирожки } 2.
Шульки, та галушки. }

На обідь борщъ зъ грибами,
Да ще въ мысці поливъляній,
Съ часникомъ пампушки,—квашу, } 2.
Зъ вышиварками смачну нашу. }

А якъ все те позбірає,
Вона й трохи незгуляє,
Сяде собі за кожівку, } 2.
Прйде дуже тонку мыту. }

А у мене хата чорна,
Жінка брыдна, не моторна,
Усе спить, та лежить, } 2.
И не хоче робить! }

Скажешь: Гапко встань раненько,
Приберься чепурненько!
Вона слухаты не хоче, } 2.
И якъ відьма та сокоче! }

На свіданьї за лобъ смыче,
За обідомъ дулі тыче,
А на вечеру кудакы } 2.
Підсовує підъ боки! }

Прйдешь зъ поля змурдовавшись,
Звісты добре сподівавшись,

Вона незчімъ борщъ поставить,
А хлібъ глѣвний въ горлы давить! } 2.

Сусідонька жъ уродлива,
Гарна мыла, чорнобрыва.
Охъ! якъ взгляне тобі въ очи— } 2.
Сердце выскочыты хоче!

Въ моѣй вроды неспізнаты,
Брыдко скыбками узаты,
Сука, чорна, рудоброва!
Сморжки мовъ кора дубова! } 2.

Сусідонька потанцюѣ,
Моргне гарно, поцілуѣ,
Прыголубывшысь до мужа } 2.
Зываецця гірше вужа!

Моя жъ тыльки що влычаѣ,
Моргаты зовсімъ не знаѣ,
Изгорбытця мовъ псяюха,
Та й седыть якъ въ меді муха! } 2.

Сусідонька на родынахъ,
Сусідонька й на крестынахъ,
Де жъ весіліѣ заходять } 2.
Сусідонька верховодять!

Моя жъ нікуды не годытця,
Бо въ беседі всякъ накпытця.
Безглузда мовъ та сеныця, } 2.
Нехай дідкові прыснытця!

Водай же той не родився,
Щобъ о такъ, якъ я женився:
Во проплаче цілий вікъ! } 2.
Несчастный ты чоловікъ!

84.

Сербынь.

Ой сербыне, сербыне,
Годі сербоваты,
Купымъ хату и кімнату,
Будемъ шышковаты.
Чомъ сербына не любить? } 2.
За сербыномъ добре жыть!

Чомъ сербына не любить,
Хиба жъ неподоба?
Сівъ на коня, спына гола—
Вся его худоба!
Чомъ сербына не любить? } 2.
За сербыномъ добре жыть!

Чомъ сербына не любить,
Якъ богату душу,
Въ одній кышені ночувавъ,
Въ другій рано рушывъ!
Чомъ сербына не любить? } 2.
За сербыномъ добре жыть!

Брешешъ, бо я не погана,
Въ мене и батько богачъ
Купывъ мені на містечко } 2.
И по поєсь дукать!

Дідькобъ пробывъ твою матіръ.
Зъ твоимъ батькомъ богачемъ!
А ты руда и погана } 2.
Зъ твоимъ сръбнимъ дукачемъ!

Брешешъ, бо я не погана,
Гарна, біла и румяна,
А ты чорный и поганы } 2.
Иды собі межъ цыганы!

87.

Гарасымъ.

За річкою Гарасымъ,
Въ Гарасыма гарный сынъ,
Маты любыть Гарасыма, } 2.
А я дочка его сына.

Ой, ты казавъ люблю, люблю!
И въ осены візьму, візьму!
А теперя довелося, } 2.
Ты безъ чобіть, а я боса!

Ходыжъ мыла моя боса,
Бо тобі такъ довелося,
Мені жъ босымъ негодытьця } 2.
Буде жыто неродытьця!

Нехай краще й неродытьця,
Колы таке поводицьця!
Мы жъ на тебъ нездаваймось, } 2.
Та ходімо обвинчаймось!

Та щезъ бо я незбісывся,
Щобъ на тобі оженывся!
Поглянь на свою ты вроду,
Краще зъ мосту кынуть въ воду! } 2.

Тамъ жъ Гандзя доскочыла,
Петра тамъ зморочыла,
Якъ винъ на ній оженывся, } 2.
Мовъ заступу заступывся.

Черезъ річку, черезъ ставъ,
Любывъ покы переставъ!
Та й вона жъ его любила, } 2.
Такъ що й розумъ загубыла!

Ой, гопъ-чукъ-чукъ, поберемся,
Та й будемо пацоваты.
Ой ты будешъ кони пасты, } 2.
А я вівці загоняты.

Оженывся на вісний,
Та й взявъ бісновату,
Та не малы, що робыть } 2.
Запалы хату.

88.

Ворскла річка.

Ворскла річка невеличка,
Тече здавна, дуже слава,
Не водою, а войною,
Де Шведъ подігъ головою! } 2.

Ворскла зріла славне діла
Де Царь білий, Русскій, сміло
Побывъ вражу Шведську силу,
И насыпавъ імъ могилу! } 2.

Казаченьки зъ москалями
Потвщались надъ врагами!
Добре бывшесь за Полтаву,
Всеї Россіи честь и славу! } 2.

89.

Кулына.

Чи сежъ тая Кулына
Жыве врай дороги?
А въ Кулыны біда лице
И чорны бровы. } 2.

Иды Грыцю вечераты,
Що варыла маты,
На Грыцеві каламійка
Зъ чорного ягнаты. } 2.

И чорная валамійка,
И білая святка.
Ой ходыла до Грыценька } 2.
Молодая дівка!

Одынь сыдыть на полу
У сопілку графь,
Другый сыдыть у запічку, } 2.
Пісьню вытынаф!

Ой кулыно, сыза утро,
Чы свататы хутко?
Ой Грыценьку барвіночку, } 2.
Сватай мене въ неділочку!

Гей кулыно, голубонько,
Въ неділю неroje!
Підождаты лышь до осені, } 2.
Втогді й Богъ поможе!

Охъ, якъ тяжко край дерева
Голубу літаты,
Охъ, какъ важко мені сердце } 2.
До осені ждаты!

90.

Бувъ у мене сывый кінъ,
А сідельце маю,
Поїхавъ я за гряницю, } 2.
Тамъ дівчыну знаю!

Прыіхавъ я за грывыцю,
Кажуть мені сісты,
Даютъ мені бараболю } 2.
Нелуплену істы!

А я жъ тоі бараболі
Та й непоідаю,
На полыці вареныкы, } 2.
На вухъ поглядаю!

Стала сжалка догораты,
Стала й потухаты,
А я за ті вареныкы, } 2.
Да й шыгнувъ изъ хаты!

Поівъ я ті вареныкы,
Поівъ вареныці,
Перевернувъ макітерку } 2.
Въ сінцахъ на полыці!

На добра-нічъ, усямъ на нічъ,
Та ще тобі Насте!
Щобъ на мене молодого } 2.
Не було напасті!

91.

Ой, поіхавъ мій мыленький
До млына, до млына—
А я къ собі мылодана
Приняла, привела!

Ой, прїхавъ мїй мнленькїй
У ночі, у ночі—
А я сежу зъ любычкомъ
На печі, на печі!

Ой хто жъ тобі, мїй мнленькїй,
Се сказавъ, все сказавъ,
Що у мене любчычокъ,
Пробувавъ, проживавъ?

Охъ сказали близькїі
Сусїды, сусїда,
Що у тебе любчычокъ
Завсїгда, овеїгда!

Такъ не хочу жъ я топыть,
Не топыть, не варыть,
И не хочу я до тебе
Говорыть, говорыть!

Ой, поїхавъ, мой мнленькїй
У торжокъ, у торжокъ,
Купывъ мені гостыничка
Батожокъ, батожокъ!

Наступавъ русу косу,
Чобїткомъ, сапожкомъ,
Потягавъ часто, густо
Батожкомъ, батожкомъ!

Теперь буду я топыть,
И топыть, и варыть,

Теперь буду вікъ прыязно
Я до мужа говорыть!

Теперь буду ціловать,
Ціловать, мыловать,
Мужа буду до серденька
Прыгертать, прытыскать!

Ой, іхалы купчыны
Изъ Лубенъ, изъ Лубенъ,
Торговалы курочку
Цілый день, у весь день!

Охъ, я же вамъ курочки
Не продамъ, не продамъ,
Бо у мене півнычокъ
Господарь, господарь!

На юлыці смітьбчко
Громадыть, громадыть,
И до дому курочекъ
Провадыть, провадыть!

Тіцу, тіцу! куренькы
Въ госпуду, до дому!
Не робысе шкодоньны
Нікому, нікому!

Охъ, бодай той мылоданъ
На вікъ зныкъ и пропадавъ,
Що винъ мене молоду
Въ тарапату утаскавъ!

Чумакъ и его жінка.

Ой, посіяла я ріпку—
Вродилась квасоля....
Вийшла заміжъ за чумака, } 2.
Несчастлива доля!

Бо чумаки по дорігашъ,
Літо й зиму ходять,
Літа жъ мої мелодії } 2.
Всі премарно сходять

Ой, вийду жъ я за ворота,
Кликну на охоту,
Чы не знайдетьця робытникъ } 2.
На мою роботу!

Обізвався нашъ школяръ,
Чоловікъ гулящій;
Прыйды, прыйды, мій школяре, } 2.
Ты будешъ всіхъ краще!

Ось прыходыть нашъ школяръ
На ту вечероньку,
А чумакъ изъ доріги } 2.
Чоломъ до домовьку!

Росчынаѣ чумакъ ддері,
Та й сусіль до хаты!
Засвіты лышь жінко свічко, } 2.
Недай їй палаты.

А самъ пішовъ по куточкамъ
Школяра шукаты,
А въ Марусі зъ переляку } 2.
Втікла душа въ п'яты.

Сыдыть шкляръ у куточку,
Та й въ дугу зогнувся
Азъ не самъ сюда прыйшовъ,
Мя кыгала Марусі! } 2.

Замутывся нантъ чумакъ,
Буцимъ-тобъ до жоней,
Да й унісь на школяра
Претовстый кый дубовый } 2.

Поставъ на стілѣ жінко свічку,
Недай їй палаты,
Ставай рядомъ зъ школяромъ,
Буду васъ вінчаты! } 2.

Дожчыкъ иде, роса паде
На ясны зорі
Зарыкався нашъ школяръ
Любывъ чужі жоны! } 2.

Дожчыкъ иде, роса пада
На прекрасні зірны,
Втікавъ школяръ шпарно босый
Отъ чужої жінкы! } 2.

93.

Пороша

Въ місяці Іюлі
Выпала пороша,

Тимъ дідъ бабу полюбывъ, } 2.
Шо баба хороша!

Взявъ дідъ бабу за рученьку,
Та й повівъ въ садочокъ,
Сядай о тутъ моя бабко, } 2.
Маковий цвіточокъ.

Взявъ дідъ бабу за рученьку,
Та й повівъ въ світанцю,
Поважай старий бабу, } 2.
Якъ бы й молодьцю!

Взявъ дідъ бабу за рученьку,
Ставъ пыльно дивытьця,
Приглядівся бабі въ зуби... } 2.
Ажъ баба й не годытьця!

Взявъ дідъ бабу за рученьку,
Та й повівъ до броду,
Взвівши-жъ її на місточокъ, } 2.
Зопхнувъ къ дідьку въ воду!

О тутъ, бабко моя мыла,
Въ гріхахъ своїхъ кайся,
Тутъ водыця холодненька, } 2.
Трошки покупайся!

Стала баба вышурнять,
А дідъ зъ верху кыёмъ!
Дотыль баба булботала, } 2.
Покыль не пропала.

94.

Чимъ я въ мужа не жона,
Чимъ не госпожня?
Сімь днѣхъ хаты не мела, } 2.
Смітья й не носыла!

Прыхалы купчыкы,
Сміть торговаты,
Ой, що жъ тобі, чепурухо, } 2.
За смітьвчко дати?

Сюды кіпъ, туды кіпъ,
За смітьвчко вісімъ кіпъ,
А дев'ята кіпна, } 2.
Що вымела тітка.

За що мене мужу б'в'шъ?
За які вчынкы?
Чы я жъ тобі не нап'р'яла } 2.
За рікъ тры почынкы?

Одынъ пр'яла до р'здва,
Другый до Мыколы,
А якъ третій почала— } 2.
Буде й до Покровы!

Не сама жъ я пр'яла,
Кума помогала,
Дала кумі мыску пшона } 2.
И тры кускы сала.

Не сама жъ я прила,
Булы й помішныці,
То за хлібъ, то за сіль, } 2.
То за поляныці!

За що мене мужу б'ѣшъ?
Може бъ я й робыла,
Накупывъ веретенъ, } 2.
Нема мотевыла!

Ой ты п'ѣшъ, мене б'ѣшъ,
Роспытай—мось за що?
Охъ и ты, охъ и я, } 2.
Обоѣ ледащо!

Де я зросла, де ты зрісь,
До купы насъ дідко знісь!
А ні я, а ні ты, { 2.
Невміймо работы!

95.

На долині при Чегрыні
Одъ панцерныхъ сѣѣ шляхъ,
Вітеръ тышкомъ, гонить лыткомъ,
По бунчукамъ: шахъ, шахъ!

Чатуй лашку, гляну въ оляшку,
О далеко ище день!
Гурахъ въ чарку, геть янчарку,
Підковками: дзѣнь, дзѣнь!

Гуляй дзюбо, гуляй любо,
Во се танецъ нашъ, козакъ!

Тыльки ближче, краще, вище,
Підъ рученьку, такъ, такъ!

За тобою, надъ Ворсклою
Я на чатахъ зъ жамо сохъ,
Цілі ночі, мокрі очі
А серденько: тѣхъ, тѣхъ!

Нехай скаче, нехай плаче!
Кому мільшій славы гласъ!
Душа сохне, серце локне,
Рвімо жъ покы: часъ, часъ!

Ище покы, въ степъ широкий
Незасяявъ Січы сталь,
Гуляй дзюбо, гуляй любо,
Німъ надійде сердцю жалъ!

Глянъ якъ зірку, при Ахтырку,
Залываѣ мрачный дымъ!
Гей, за ляхомъ, чорнымъ шляхомъ,
На татарву въ Крымъ, въ Крымъ!

Нащо жъ мова, нащо слово?
Въ степу згубить гласъ іздокъ!
Подай руку на разлуку,
А на память: цмокъ, цмокъ!

96.

Ой кодыбъ не вы, да не мы,
То мыбъ отуть не булы!
То мыбъ отуть не булы,
Горілочкы й не пылы!

Та й нащіймось родыно,
Щобъ намъ жыто вродыло,
Та нащіймось рідъ у весь,
Щобъ намъ родывъ и овесь!
Да по ярмарку вража бабо.
По ярмарку пішкы!
Да бодай тобі вражіѣ бабі
Покорчыло ніжки!
Щобъ ты не ходыла, } 2.
Людей не смішыла!

Да по ярмарку ходыла,
Біду жъ собі купыла!
Та біду жъ собі купыла,
Да за свої гроші,
Вілять мені любыты,
А вінъ не хороший!
Вілять мені любыты,
А вінъ не хороший!
И стыдкий, и брыдкий,
И малого зросту,
Седыть собі у запічку,
Та й спімаѣ спросту!
Охъ бодай ты недіждавъ, } 2.
Щобъ ты мене ціловавъ!

97.

Ой, на щожъ мені та журытыся
Чы въ мене маліі діты?
Одно не ходыть, друге не говорыть, } 2.
Третъ не вміѣ седты!

Ой, нащожъ мені, та журитыся,
Чы въ мене не маѣ жъ жінкы?
Я буду пыты, буду и гуляты, } 2.
Хай вона годуѣ дѣтки!

98.

Сирота.

Ой, хто пѣѣ? Сирота пѣѣ
Та пропѣѣ вѣнъ коня,
Та гуляѣ що дня!
Сирота пѣѣ! 2.

Ой, хто пѣѣ? Сирота пѣѣ!
Та пропѣѣ и кульбаку,
Да напывся до смаку!
Сирота пѣѣ! 2.

Ой, хто пѣѣ? Сирота пѣѣ!
Та пропѣѣ и волокы
Да ѣ узався у бокы!
Сирота пѣѣ! 2.

Ой, померъ сирота! Безъ попа, безъ
Упокой Господы [дьяка!
Сироту пѣѣ!
Сироту пѣѣ! 2.

99.

Я піду ль по юлиці
Погуляю.

Я пійду къ дівыці
Побываю.

Я спрошу дівми
Про здоров'я.

— „Охъ, худое є здоров'я,
Безъ милого!“

100.

А вмєжъ чумакъ дочумакованя,
Катма волівъ, ботігъ обіраєся!

Сердце, чумаче, голубче,
Чомъ ты не робышь якъ лучше? } 2.

Ой, у людей новопалыи въ дворі,

А у мене мої й досі въ полі!

Сердце, чумаче, голубче,
Чомъ ты не робышь якъ лучше? } 2.

Якъ же люди конюші потеры,

А у мене жмїнька ікъ за дворы!

Сердце, чумаче, голубче,
Чомъ ты не робышь якъ лучше? } 2.

Гей, вже люди полотна поткалы,

Мене жъ бідну та дїньвыи напалы!

Сердце, чумаче, голубче,
Чомъ ты не робышь якъ лучше? } 2.

Щожъ зъ горя мені теперь робыты?

Въ шынау, що день, горілочку пыты!

Сердце, чумаче, голубче,
Чомъ ты не робышь якъ лучше? } 2.

101.

Ой на горі санчата,
Спускались дівчата,
Спускалися изъ горы, } 2.
Хлопцямъ сажень не дали.

Ой, вернитесь хлопцята,
Одніміте санчата!
Спускайтесь зъ горы сьмі, } 2.
Не давайте дівамъ саві!

Чи такъ у васъ, якъ у насъ,
На селі новинка:
По сто рублівъ молодець, } 2.
По копійці дівка!

Ой на горі ненько
Запівало си́ненько!
Ні хто жъ мене такъ не любить } 2.
Якъ той коваленко!

Коваленко графъ,
Мене маты лафъ:
Прады, сучко, рушнымы, } 2.
Бо въ тебе не мафъ!

102.

Ой на горі калына!
Ой на горі, серденько, калына!
Підъ горою малына,
Підъ горою, серденько, малына!

Тамъ дівчина стояла,
Тамъ дівчина, серденько, стояла!
На казана гунала,
На козана, серденько, гунала!

Ой, козаче собою
Ой, козаче, серденько, собою!
Візьми жъ мене съ собою,
Візьми жъ мене, серденько, съ собою!

Буду тобі слугою,
Буду тобі, серденько, слугою!
И конька навою,
И конька, серденько, навою!

Овса, сіна підложу,
Овса й сіна, серденько, підложу,
Постель білу постелю,
Постель білу, серденько, постелю!

Постель білу постелю,
Постіль, білу серденько, постелю!
Сама ляжу съ тобою,
Сама ляжу, серденько, съ тобою!

108.

Ой, годіжъ намъ журатися.

(Запорожская пісня).

Ой годіжъ намъ журатися,
Пора перестати!
Дождались одъ Царьці,
За службу заплати!

Дала хлібъ, сіль и грамоты,
За вірні службы!
Отъ теперъ мы ммиі братця
Забудемъ всі нужды!

Въ Тамані жыть, вірне служыть,
Трянцю держаты,
Рыбу ловыть, горілку цыть,
Щей будемъ багаті!

Да вже треба женытыся
И хліба робыты!
А хто прыде одъ невірныхъ,
Якъ гадюку быты!

Слава Богу и Царыці,
И вокой гетману!
Залычыла въ сердцахъ нашихъ
Велькую рану!

Благодарыть мы Царыцю,
Молимся Богу!
Що Вона намъ указала
На Тамань дорогу!

104.

Гей, на горі.

(Запорожская пісня).

Гей на горі та женці жнуть! — 2
А по-підъ горою,
Да по-підъ крутою
Козаки йдуть! — 2

По передь всіх Дорошенько!—2
Веде свої військо,
Веде Запорозьке!
Хорошенько!—2

По середь всіх пань Хорунжий!—2
Підь нимъ кониченько,
Підь нимъ вороненький,
Сильне дюжий!—2

А позадь всіх Сагайдашний!—2
Що проміняв жінку
На тютюнь, на люльку!
Необашный!—2

Гей, вернися Сагайдашний!
Гей, вернися необашный!
Озьми свою жінку,
Отдай тютюнь люльку!
Табашный!

Мені зъ жінкою не возытця!—2
А тютюнь та люлька
Казаку въ дорозі
Прыгодытця,
Знадобытця!

Гей, хто въ лісі озавнися!
Хто въ зеленімъ окликнися!
Да выкрешемъ огню,
Та запалымъ люльку!
Не журыся!—2

Я ч м і н ь.

Чоловікъ посіявъ ячмінь,
Жінка жъ каже гречка!
Чоловікъ же каже ячмінь,
Жінка жъ каже гречка!
Немовъ мені ны словечка,
Нехай буде гречка,
Нехай, нехай, нехай, нехай, } 2.
Нехай буде гречка!

Да й уже жъ той ячмінь,
Та й у полі порісъ!
Чоловікъ каже ячмінь,
Жінка жъ каже гречка!
Немовъ мені ны словечка,
Нехай буде гречка,
Нехай, нехай, нехай, нехай, } 2.
Нехай буде гречка!

Да й уже жъ той ячмінь
Люды й покосылы!
Чоловікъ каже ячмінь,
Жінка жъ каже гречка!
Немовъ мені ны словечка
Нехай буде гречка,
Нехай, нехай, нехай, нехай, } 2.
Нехай буде гречка!

Да й уже жъ той ячмінь
Й въ копъ покладамъ!

Чоловікъ каже ячмінь.
Жінка жъ каже гречка!
Немовъ мені ны словечка,
Нехай буде гречка,
Нехай, нехай, нехай, нехай, } 2.
Нехай буде гречка!

Да й уже жъ той ячмінь
Й помолотылы!
Чоловікъ каже ячмінь,
Жінка жъ каже гречка!
Немовъ мені ны словечка,
Нехай буде гречка,
Нехай, нехай, нехай, нехай, } 2.
Нехай, буде гречка!

Да й уже жъ той ячмінь
Въ млыні й помолоты!
Чоловікъ каже ячмінь,
Жінка жъ каже гречка!
Немовъ мені ны словечка,
Нехай буде гречка,
Нехай, нехай, нехай, нехай, } 2.
Нехай буде гречка!

Да вже жъ зъ того ячменю
Й пыва й наварылы!
Чоловікъ каже ячмінь,
Жінка жъ каже гречка!
Немовъ мені ны словечка,
Нехай буде гречка,
Нехай, нехай, нехай, нехай, } 2.
Нехай буде гречка!

Да й уже жъ те пиво
И люди попылы!
Чоловикъ каже, ячминъ,
Жінка жъ каже гречка!
Немовъ мені ны словечка,
Нехай буде гречка,
Нехай, нехай, нехай, нехай, } 2.
Нехай буде гречка,

106.

Да ишовъ козакъ зъ Дону,
Да изъ Дону до дому,
Да изъ Дону до дому
Да й сівъ надъ водою,
Да й сівъ надъ водою,
Проклынаѣ долю!
Ой доле жъ, моя доле,
Да чомъ ты не такая!
Да чомъ ты не такая!
Якъ людська чужая!
Да люди пьють и гуляють
И роскошы мають!
А я не пью, не гуляю,
Та й нічого не маю,
Та й нічого не маю!
Не пью, не гуляю!
„Ой козаче, бурлаче,
Ты дурный розумъ маѣшь,
Ты дурный розумъ маѣшь,
Що мене проклынаѣшь!“
Охъ заграйте жъ музыкы

Да мені зъ політкы,
Да мені зъ політкы:
Якъ козацькая слава,
Да стала неслава!
А козацька доля,
Да по тімъ боці моря!

107.

Кіянця.

Ой, я козакъ Кіянця,
Люблю дуже чопорытьця!
Бачъ червоні чоботкы
И срыбніі підковкы!

Жупанъ же мій савтовий,
Тыльки въ кравца неготовий,
Съ кармазыну шаравары
Ляхи въ гвалті даровалы!

Колыбъ грошей де доставъ,
Заразъ бы всі просвыставъ,
Люблю Катру, гарну дівку,
Маю шапку каламійку!

Колысь любывъ, ще Улыту,
Справлю кунтушъ зъ оксамиту,
Схочу диво въ світі встрою,
За такъ грошей куплю зброю!

И достану скакуна
Зъ турецького табуна,
Хоть не въ маѣ мене грошей,
Такъ собою жъ я хороший!

Хоть тараны на выду,
Такъ маслакы до ладу,
До хозяйства маю хість,
Маю гречку турчынъ ісьть!

Разъ зробівъ я не до діла,
Моя гречка не вродыла,
Бо на дубі на вершечку,
Бачъ посіявъ мою гречку!...

Изнялася лыха буря,
Звіялася гречка зъ дуба,
Охъ, чы такъ бачъ, ты й не такъ,
А я кыівский козаць!

Въ мене й жінка дженджеруха,
А по призвищу я Муха!
Не таю й того гріха,
Жінчынъ батько бувъ Блоха!

Хвацький козаць бувъ мій тесть,
Краще всего любывъ честь!
Хвацький козаць бувъ мій тесть,
Краще всего любывъ честь!

Ой, ты хлопче, молодче!

**Ой ты хлопче, молодче,
Да який же ты ледащо!
Що затіявъ женытыся,—3
Каты знаѣ ващо!**

**Умеръ батько, бай дуже!
Вмерла й маты, бай дуже!
Умеръ мылый, чорнобрыый
Жаль мені его дуже!—3**

**Голубъ сызый, голубъ сызый
Голубка й сызіша!
Отець мылый, маты мыла,—3
Дівчына жъ мыліша!**

**Мені й батько не рідъ!
Мені й маты не рідъ!
Мені теца родына,—3
Мені жінку вродыла!**

**Ой, ты хлопче, молодче,
Да який же ты ледащо!
Що затіявъ женытыся,—3
Каты знаѣ ващо!**

Будешъ же ты хлопче
Долю проклянаты!
Весь вікъ кулаками,—3
Слѣзы, слѣзы утырати!

Выплачешъ ты очі,
Да не вернешъ долі!
Самъ такъ ты завъянешъ,—3
Якъ былынка тая въ полі!

Ой ты хлопче, молодче!
Да ще й зъ карімы очима,
Та нащожъ тобі жінка,—3
Камень тяжкій за плечыма!

109.

Сіромаха.

Гей вродывся Сіромаха, вдався,
Въ чыстімъ полі край дороги, Ляшкамъ спо-
добався.—2

Ой мы ляшкы, та вашеці панкы,
Я межъ вами храбрый козаць хлопець.—2

Пам'ятайте же сыны та вы вражі
Що я козаць, вашъ панъ Запорожець!—2

А въ недімо рано ся сливонька стала,
Взялы, взяли козаченька, забылы въ кни-
дали. 2

Ой на ноги дыбы, на руки сирпыці
Вызовь Боже козаченья зъ темної тем-
ныці!—2.

Ой на горі жыго, тамъ казака вбыто
Червоною китайкою личенько накрыто! 2.

Прийшла его мыла, Галя чорнобрыва,
Якъ открыла китайчку, то й заголосила! 2.

Тая жъ его Галя, чорнявая, брова,
Открыла китайчку, та й поцілівала! 2.

Чы ты мылий впывся?
Чы зъ розуму сшибся?
Чы зъ иншою закохався, } 2.
Мене одцурався!

Я мыла не впывся.
Не зъ розуму сшибся,
Ни зъ иншою не кохався, } 2.
Въ неволю попався!

110.

У полі могила.

У полі могила
Зъ вітромъ говорила:
Повій вітре, повій буйный, } 2.
Щобъ я не зчорніла!

И вітеръ не віѣ,
И сонце не гріѣ,
Тыльки въ степу край долины, } 2.
Трава зеленіѣ!

Ой садъ сажу, ой садъ сажу,
Выномъ поливаю,
На чужбыні пропадаю, } 2.
Бо роду не маю!

Бодай тая річка
Шуваромъ заросла,
Що котора мене молодого } 2.
Зъ родомъ розріднула!

Бодай тая річка
Рыбы не сплodyла,
Що котора мене зъ родомъ } 2.
На вікъ розлучила!

111.

На західъ сонце вже схлылось,
Лягають тіні на поляхъ!
Одъ чого жъ сердце ты смутылось? } 2.
Чого жъ вы слезы на очахъ?

Червоне зарево, ажъ сяѣ,
И р'яно жевріѣ въ воді!
Одъ чого жъ сердце заміраѣ? } 2.
Чого жъ така журба мені?

Горить зорниця бачь не мутно,
И ніч якъ тыхо наступа—
Все хоче спать и все куня,
Чого жь душі мойй такъ смутно? } 2.

Глыбока півнычъ наступыла,
Поснуло все мертвецькімъ сномъ,
Журба жь мні душу отруїла,
И сердце здрала мовъ котомъ! } 2.

Ты жь вітре, чомъ не повівавшъ?
Все спыть ны-що ны-де нещукне!
Відь чого жь сердце ты такъ смутне,
И тяжко такъ чого вздыхавшъ? } 2.

Глянъ, ясный місянь, світлі зорі,
Жартують зъ небомъ у воді!
Все спыть: поля, лісы и горі!
А чомъ же сну не ма мені? } 2.

Вже й розсвіло, все взвеселылось,
Співать пташки й въ лісахъ,
Чого жь ты сердце такъ смутылось?
Чого жь вы слезы на очахъ? } 2.

Чы ты скучаѣшь за весною,
Що вже не чути соловья,
Чы може журышся за тою,
Кого любывъ якъ душу я? } 2.

Послухай сердце, не журысь,
Въ любовь изнову не вдавайся!

Згадай ты першу скаменись, } 2.
Нехай гука—не обзывайся!

Нехай гука, нехай гука
А ты мовчі и слізъ не лій—
Мабуть вже доля намъ така,
Надісь нашъ вікъ та весь гіркій! } 2.

Чы глыпне жінка на тебе,
Чы гарна дівка усміхнецца,
Чы скаже: собъ а - бо пабе!
Жахайсь бо лыхомъ одрыгнетца! } 2.

Лякайсь, мовчы, а слізъ, не лій,
Та зъ розумомъ дружніще знайся!
Въ любовь незащо не вдавайся
Бо зысть тебе, хотъ будь стальныи! } 2.

Якъ скаже хто изъ ныхъ: люблю!
Тоі мовъ ворога цурайся!
Ты май люблю гіршъ якъ гублю!
Не зъ кімъ у світі не кохайся! } 2.

Теперь я въ світі одынокий,
Мені не хочетца вже жыть!
Якъ довгий світъ и якъ шырокий!
А въ ему нігде себе діть! } 2.

Теперь я въ світі одынокий,
Мені не хочетца вже жыть!
Якъ довгий світъ и якъ шырокий!
А въ ему нігде себе дыть! } 2.

112.

Щука рыба въ морі,
Гуляе до воли,
А я молодъ на чужини,
Да не маю доли!

Выйду за ворота,
Надину сирмагу,
Ой, хто мене да пригорне
Биднаго дитягу!

Осидлаю коня,
Да пійду я въ поле;
Прощай, прощай матусенько,
Ты родная маты!

Ты сызницькій орле,
Ты всюду летаешь,
А чы часто мого сынка
У вичы выдаешь?

Въ поли маты сынъ твій
Въ поли спочивае,
Надъ нимъ сыдить сызый соколъ,
Въ головку тукае.

Да вдаритца бидна вдова
Объ поли рукамы,
Диты моі маленькїі
Я диты язъ вамаы!

Сама собі маты,
Сама провинула,
Що насъ такихъ покохала,
Да не поженула!

Сыны жъ мої сыны,
Сыны соколеньки,
Затімъ я васъ не женила,
Що вы молоденьки!

113.

Чы яжъ кому виновать,
За що погыбаю?
Нигді одъ злыхъ чоловікъ
Покою не маю?

Ненавидють, гонють, б'ють, } 2.
Жывцемъ пожырають!

Якъ ястребы на бідную
Пташку нападають;
Люты яросты огнемъ,
Безъ міры пылають,
И мытаютьца на ня } 2.
Якъ люты звіры!

Ни скрытыся не могу,
Ни явно прожыты,
Явно гонють, а втай б'ють,
Підкладають сіти.
Нема жъ кому боронити, } 2.
Никто не ратуєть!

Плачу, воюю и рыдаю,
Да ни хто ни чуєть,
За що жь гонють, за що жь б'ють?
Якая причина?

За то гонють, за то б'ють, } 2.
Що я сиротина!

О, Боже мой! едине
Печальнымъ утіа!
Воззры на мя сиротину.
Избавь сего лыха!

Ты самъ выдышь на мене } 2.
Противны навіты!

Изволь мене у Себе
Одъ ихъ злобы скрыты,
Бодай, Боже ворогамъ
Нехай будуть знаты,

Що я жыву подъ кровомъ } 2.
Твоей благодаты!

114.

Ой на греці білий цвітъ,
Давже опадає,
Любовьъ козакъ дівчиноньку, } 2.
Давже покидає!

Нехай покидає,
Якъ самъ собі знає,
Щастливая дороженька } 2.
Куды вінъ гадає.

Ой! підъ гаємъ, гаємъ,
Гаємъ зелененькимъ,
Тамъ орала дівчинонька } 2.
Волюкомъ чорненькимъ.

Ой, орала! ой, орала!
Невміла гукаты,
Да наняла козаченька } 2.
На бандурку граты.

Козаченька грає
Бровами моргає,
Ой, хто знає, хто видає } 2.
Да що вінъ годає!

Чы на мої волю,
Ой, чы на коровы,
Чы на мое біле лице, } 2.
Чы на чорны бровы,

Волю въздыхають,
И сіры коровы,
Біле лице не злыняє } 2.
И ни чорны бровы!

Ой, выйду я, выйду я
На гору крутую,
Туды, суды гляну } 2.
На воды быструю.

Щука рыба граф
Да й та пару маѣ,
А я бідный, біднесевный } 2.
Паровки не маю!

115.

Гей, у полі вышня!

Гей, у полі вышня,
Чому не черешня.
Любылся, кохалыся,
Чому жъ не берешъ мя?
Трай, трай, рай, рай, рай.—4

Ой у полі нівка,
На ней матерінка,
Тамъ дівчына жыто жала
Сама чорнобровка!
Трай, трай, рай, рай, рай!—4.

Одна гора высокая,
А другая низка,
Одна мыла далская,
А другая близька!
Трай, трай, рай, рай, рай!—4.

Ой, у сий близенькой
Воли да коровы,

4*

А у тий далекой
Чорныя бровы.

Трай, трай, рай, рай, рай!—4.

Ой, у сий близенькой
Шкуры на колочку,
А у тий далекой
Бровы на шнурочку!

Трай, трай, рай, рай, рай!—4.

Ой, я тою близенькую
Людымъ подарую,
А до той далекой
Самъ я помандрую.

Трай, трай, рай, рай, рай!—4.

Котылыся зъ горі возы,
На долины стали,
Любылыся, кохалыся,
Теперь пересталы!

Трай, трай, рай, рай, рай!—4.

Котылыся зъ горі возы,
Поломалы спыці
А вжежъ мені не ходыты
На ті вечырыці.

Трай, трай, рай, рай, рай!—4.

Чортъ бы просівъ вашу матеръ
Зъ вашімі дівкамы,

Колы за насъ не отдаете
Берегите й самы!
Трай, трай, рай, рай, рай!—4.

116.

Ранимъ рано на зорі
Стали коні на дворі!
Стали коні на дворі!

Никто коней не любылъ,
Взлюбыла коні Катры
Взлюбыла коні Катры!

Она за ными ходыла,
Выходыла на крилець,
Выходыла на крилець.

Говорыла вона річы:
Пийты вы коні, кушайты,
Пийты вы коні, істы!

Слугы вірні слушайте
Будь ви готови завтра мні;
Будь ви готови завтра мні!

Къ заутрині іхаты
Дале, подале одъ баты,
Дале, подале одъ баты.

Бліже, поближе къ свекру у вдомъ
Бліже, поближе, вінъ ласковий,
Бліже, поближе, вінъ ласковий!

117.

Во піру була.

Во піру була
Во бесідушки,
Не у батуси,
Не у матуси!

Я була молода,
У мыла друга,
У мыла друга,
У сердечного!

Я не медь 'пыла,
И не півпывцо.
Я пыла молода
Сладку горілку.

Сладку горілку,
Все вішнёвочку,
Я не римочкой,
Не ставанчыкомъ!

Я пыла, молода
Изъ півъ ведра.

Изъ пивъ ведра,
Черезъ край пыла!

И я полимъ шла,
Не валялася,
И я лісомъ шла,
Не вшаталася!

Ко дому прышла,
Вшатанулася,
И за шнурочекъ
Ухватилася!

И шнурочекъ ты,
Ты шнурочекъ мой,
Подержы мені
Бабу хмілную!

Що бы не видыль
Свекоръ-баться,
Не сказаць бы вінъ
Моему мужыку.

У мене ли мужъ
Гирький п'яниця:
Винъ віна не п'ють
Зъ води п'янъ жыветь!

Надъ мене винъ всѣ
Винъ ломаетьця,

У мене ль, молодой,
Дома убрано.

Ліжки вымыла,
Во щы вылила,
Порогъ вымыла,
Въ горохъ вылила!

И шнурочекъ ты,
Ты шнурочекъ мой,
Подержы мені,
Бабу хмілную!

118.

Ой, несчастный,
Що маю діяты?
Полюбывъ дівчыну,
Не могу та взяты!

Тімъ не могу взяты,
Що зарученая,
Доле жъ, моя доле,
Доле несчастная!

Просывъ же бъ я іі,
Щобъ мене любила,
Щобъ вона другого
Вовсе разлюбила.

А вона не хоче,
Бо я не богатый.
Охъ, я жъ несчастный,
Що маю дѣтѣ!

Охъ и выйду жъ я
На тую мураву,
Де зъ ею я мавъ
Тыхую забаву!

Де изъ всякихъ квітокъ
Вінки уплїтала,
И карімы очыма
Мене чаровала.

Ой хотивъ же бувъ я
Прыступыть до її
Баюся жъ доткнутьця
Рученкы біліі

Якъ отрикаюся
Всїй своей родыны,
А самъ посмандрую
Въ чужую країну!

119.

Ой пішла я уръ за водою,
Ажъ тамъ мылый гуляе зъ другою!

А другая тая
Разлучниця злая,
Богатая сусідонька,
Вдова молодая!
А я вечоръ за нею
За сією змією
Въ полі плоскинь выбирала,
Та все и рассказала:
Що якъ мене любить
Женытця буде,
И до себе, злую суку
Просила въ прыдане.
Иване мій, Иване,
Друже мій коханий!
Побий тебе сила Божа,
На наглии дорозі.

120.

Чы ты мене, моя маты,
На мисты купыла?
Що всімъ дала по доленьці
Мене жъ утопыла?

Ой у море и глыбоке
Утопыла маты,
Та вмержъ мій головоньці
Видтиль не зрыкаты!

Не розлычай, маты, воды,
Бо важко косыты,

Не розлучай мене зъ мылымъ,
Тобі зъ нымъ не жыты!

Ой, пый, маты, тую воду,
Що я наносыла,
Зовы, маты, того зятемъ
Що я полюбыла!

121.

Колыбъ мы зъ тобою жылы бѣ обое,
Колыбъ мы зъ тобою жылы бѣ обое?
Жылы бы мы зъ тобой, вікъ віковали—
Нуждинькы, горинькы по вікъ не зналы!—2

Жылы бѣ мы зъ тобою
Якъ Царь зъ Царыцей,
Якъ Гетманъ въ діривнѣ
Якъ нашъ свѣтлыцый,
Жылы бы мы зъ тобой,
Вікъ віковали,
Нуждинькы, горинькы,
По вікъ не зналы!

122.

Ходыть сорока, коло потока,
Тай криче, тай криче,

Тай кряче серденько,
Тай кряче рыбонько,
Тай кряче!

Ходыть. Андрійко коло виконця
Тай плаче, тай плаче,
Тай плаче серденько,
Тай плаче рыбонько,
Тай плаче!

Выйды Марусю, выйды серденько
Тай выйды, тай выйды,
Тай выйды серденько,
Тай выйды рыбонько,
Тай выйды!

Свіченка горыть, батенько не спыть,
Не выйду, не выйду,
Не выйду серденько,
Не выйду рыбонько.
Не выйду!

Свіченка згасне, батенько засне.
Тай выйду, тай и выйду
Тай выйду серденько,
Тай выйду рыбонько,
Тай выйду!

123.

Якъ до тебе ходыты,
Тебе вірно любыты?

Въ тебе батько лыхый } 2
Сердце мое!

Батька дома не мае,
Батько въ шынку гулае,
А ты сердце ходы
Таки вірно любы
Сердце мое!—2

Якъ до тебе ходыты,
Тебе вірно любыты?
Въ тебе маты лыха } 2
Сердце мое!

Маты дома не мае,
На хрестыняхъ гулае,
Таки сердце ходы,
Таки вірно любы,
Сердце мое!—2

Якъ до тебе ходыты,
Тебе вірно любыты?
И собаки лыхи, } 2
Сердце мое!

Я собакамъ угожу,
Я имъ хліба положу
Таки сердце ходы
Таки вірно любы,
Сердце мое!—2

Якъ до тебе ходыты,
Тебе вірно любыты?
Въ тебе кошки лыхи, } 2
Сердце мое!

Я и кошкамъ ужожу,
Шматокъ сала положу,
Таки сердце ходы,
Таки вірно любы,
Сердце мое!—2

Якъ до тебе ходыты,
Тебе вірно любыты?
Въ тебе мышы лыхи, } 2
Сердце мое!

Кóлы мышей боишся,
На воротахъ повисься,
Изгынъ, пропады.
А до мене не ходы!
Цуръ тобі, пекъ!—2

124.

Въ огородъ хмілинонька грядки устилае,
Промежъ людьми дівчинонька, та горько
[рыдае!

Щожъ хмілина зелененька—щожъ не вьетця
[въ гору?
Щожъ дівчино молоденька проклинае долю?

Якъ хмілиниъ въ гору витѣця? Тычыны не мае
Якъ дівчыні не журытьця? Казакъ покидае!..

125.

И увчора горохъ,
И сегодня горохъ,
Прыйды, прыйды серденятко,
Поговорымъ у двохъ.

И увчора кулишъ,
И сегодня кулишъ,
Прыйды, прыйды, серденятко,
Мою душу потішъ.

И увчора паляныци,
И сегодня паляныци
Прыйды, прыйды, серденятко,
Дай на себе надывыцца!

И увчора кисиль,
И сегодня кисиль,
Ой якъ же я теперь рада,
Булъ у мене Василь!

126.

Я весела и жартыва,
Дівка шустра, не спісыва,

4**

Да нейду, то все співаю,
Хто не иде всіх зачыпаю.
Ось, бачъ, яка я, { 2
Та жартлывая!

Де зберутця парубкы,
Або зійдутця дівкы,
Тамъ я заразь де взялась,
Заразь гульня поднялась,
Ось, бачъ, яка я } 2
Та шкодлывая!

Парубкы до мене лыинуть,
Срїбро, злато мені сыплють,
А я зхочу, поцілую,
А не зхочу—подратую!...
Ось, бачъ, яка я { 2.
Вередлывая.

127.

И живъ—не любила,
И вмеръ—не тужила
Тогди трошки потужыла
Якъ на лавці положила.

А якъ въ яму опустила
И журба тогди простыла,
Засыпала, закопала,
Ножинкымы прытоптала.

Ноживькими тупъ, тупъ,
Лежы старый тутъ, тутъ!
А я молоденька
Гуляты раденька!

128.

По середьні дороги
Казакъ зустрівъ дівчину:
„Козаченьку, болять ноги,
Возьми мене за спину“.

„Моя мыла дівчыненько,
Конікъ мій брыкаѣ“.
„Я возьмусь за козаченька,
Білы руки маю!“

„А якъ война? а вороги
И страшни, и грязни.“
„Ворогъ? О ни, мій дорогій,
Вінъ насъ не розризни!“

Якъ схылывся козачына,
Шабелька брязчала,
Нелукалася дівчына,
На коня сідала,

Скачуть, скачуть по долині
Коханка, коханий,

Грабъ, несучы дівчыну
Коницекъ буланый!

Вже мывали и прыгорокъ
Коханый, коханка...
А въ козака лыхый турокъ
Пукъ! изъ за курганка!...

Козакъ долі! Шабля брязчыть!
Конь по полі скаче,
На коневн турокъ летыть!...
Дівчынонька плаче!...

129.

Не топыла, не варыла,
На прыпичку жаръ, жаръ!
Якъ пиду я зъ сего села,
Комусь буде жаль, жаль!

Не топыла, не варыла,
У світлонці дымно,
Якъ пиду я зъ сего села,
Комусь буде дымно!

Не топыла, не варыла,
У світлонці душно,
Якъ пиду я зъ сего села,
Комусь буде скушно!

Не топыла, не варыла,
На прыпічку попыль
Якъ пиду я зъ сего села
Зостанетьця соколъ!

Не топыла, не варыла,
На прыпічку каша,
Прощевайте сусідонькы,
Темеръ я не ваша!

130.

Ой послала мене маты
Заступа позычаты;
Заступа не далы,
Застукалы булы,
Чы не сий то Мыкыта
Що зъ выльотамы свята?
Пидъ віконьцемъ зыгнувся,
Чы не выйде Маруся!
И Маруся выходыть,
И орішкы выносыть;
Чы орішкы кусаты?
Чы Марусю ціловаты?
Ой, не стій пидъ віконьцемъ
Не махай рукавомъ;
Якъ я матыму часъ
Сама выйду до васъ,
Ой не стій пидъ дверыма,
Моя маты Марына

По наддвирью ночуѣ.
Якъ ты іхавъ, то я спала,
Якъ ты свиснувь, то я встала,
Та забула запытаты,
Чого свыстышъ коло хаты?

131.

Посіяла руту, мъяту
Надъ водою;
Та й выросла рута, мъята
Зъ лободою.

Та й выросла рута, мъята
Зъ лободою,
Та й хто жъ мою руту, мъяту
Та й прополе?

Обизвався старый дідъ
Зъ бородою:
„Ой, якъ твою руту, мъяту
Та й прополю“.

Ой цурь тобі, старый диду
Зъ бородою,
Нехай моя рута, мъята
Зъ лободою!

132.

Кармелю, .сердце!
По світі ходышь,
Ни одну дівчыну
Зъ разуму зводишь!

Ганнусю, сердце!
Що жъ ты мні дала,
Що мене до себі
Прычаровала!

А въ мене чары,
Чары готовы,
Білое лыченько,
Чорныи бровы!

А въ мене хату
Снопканы вшыта,
Кармелю, прииды
Хочъ буду быта!

Хочъ буду быта,
Да звать за кого,
Прыстало серденько
Мое до твого!

133.

Нуте, нуте до межы
Веренычки у дежы!
Ой нуте робыть
Себе не барыть!
Нуте, нуте по п'ять,
Варенычки киплять!
Ой нуте робыть
Себе не барыть!
Не будете пыльновать,
Такъ будете ночувать!

134.

Съ того часа якъ женився
Я николю не журывся.
Ой, чукъ, Татьяна, } 2.
Чорнобрыва, кохана!

За Татьяну рубля давъ,
Бо Татьяну спидобавъ.
Ой, чукъ, Татьяна, } 2.
Чорнобрыва, кохана!

За Марусю п'ятака,
Бо Маруса не така.
Ой, чукъ, Татьяна, } 2.
Чорнобрыва, кохана!

Якъ Татъяна засміетця
Въ душі радість отдаетця.
Ой, чукъ, Татъяна, } 2.
Чорнобрыва, кохана!

Ой, пійду я до пана.
Позываты Ивана.
Ой, чукъ, Татъяна, } 2.
Чорнобрыва, кохана!

Ой чымъ же я не така,
Що за мене пятака?
Ой, чукъ, Татъяна, } 2.
Чорнобрыва, кохана!

135.

Въ Бердычовъ, славномъ місті
Звербовалы хлопцівъ двісті!

А чымъ жо їхъ вербовалы?
Золотыхъ грошей надавалы.

Пристань Юрку до вербунку,
Будимъ істы зъ масломъ курку

Будишъ істы, будишъ пыты,
Будишъ якъ панокъ ходыты.

Забудь тата, забудь маты,
А самъ пристань ты въ уланы.

Теперь маешъ гореваты,
Лучче въ войско пановаты.

А въ уланахъ дають гроші
Будишь якъ панокъ хорошіи.

Будишь істы, будишь пыты,
И хорошы въ чомъ ходыты.

И хорошы въ чомъ ходыты
Довбешкою воши быты.

И остроги побілялы
И чоботы ваксовалы

Китель білый, киверъ чорный,
Хлопецъ гарный и маторный!

И чыкчыры гаптованы
Самы паны прыбыраны!

136.

Ой дівчына горлыца
До козака гарнетья...
А козакъ явъ орелъ,
Якъ побачивъ, такъ и вмеръ!—2

Якъ бы мене зранку
Горілочки шклянку,

И тютюнъ, та людьку
Дівчыну Ганнульку.—2

Горілочку бѣ пывъ, пывъ,
И люлечку бѣ я курывъ,
И дівчыну Ганнулечку
До серденька бѣ все тулывъ.—2

Колыбѣ мене зранку
Кавы филижанку,
Сухарця й до того
Хлопця молодого.—2

Кавоньку бѣ я пыла,
Сухарець бы іла,
Хлопця молодого
До себе тулыла!

137.

Два відмеди, два відмеди
Горохъ молотылы,
Два півники, два півники
До млына носилы!

А горобчикъ, гарный хлопчикъ
На скрыпочку граѣ,
Горобличка, гарна птычка
Хатку замітаѣ!

А ворони, добры жони
Пішли танцювати,
Злетівъ крюкъ, вкопывъ дрюкъ,
Пішовъ підмоняты!

138

Воронъ зъ хмари налетаѣ,
Вкрасы горлычку желаѣ,
А мы горлыцю пиймаемъ,
Та видъ ворона сковаемъ.

Въ очереть, въ осогу
Пидъ калыну, въ лепеху,
А тамъ не пиймаемъ
Дорогы не знаемъ!

Воронъ лютый стрепенувся
И до горлыці поткнувся,
Бідно горлыця втикала;
Та до ворона гукала!

Заховаюсь въ осогу
Пидъ калыну, въ лепеху,
А тамъ не пиймаешъ
Дорогы не знаешъ!

К О Н Е Ц Ь .

ИЗДАНИЕ
А. А. АБРАМОВА
ВЪ
МОСКВѢ